

Naročnina listu: ==
 Celo leto . . . K 10—
 Pol leta . . . » 5—
 Četrť leta . . . » 2:50
 Mesečno . . . » 1—
Zunaj Avstrije: ==
 Celo leto . . . K 15—
Posamezne številke
 :: 10 vinarjev. ::

STRAŽA

Inserati ali oznanila
 se računijo po 12 vinarjev
 od 6redne petivrstice: pri
 večkratnih oznanilih velik
 :::: popust. ::::
„Straža“ izhaja v pon-
 deljek in petek popoldne.
 Rokopisi se ne vračajo.

Uredništvo in upravnništvo: Maribor
 Koroška ulica 5. — Telefon št. 113.

Neodvisen političen list za slovensko ljudstvo.

Z uredništvom se more govoriti
 vsak dan od 11.—12. ure dopold.

Kaj bo?

Dunaj, 5. marca.

Danes se je sešla zopet poslanska zbornica. Takoj v začetku se je začela češka obstrukcija. Češki agrarni klub stoji prejkoslej na stališču: brez češkega deželnega zbora nobenega državnega zbora. Kot prvi korak k sanaciji sedanjega položaja zahtevajo od vlade, da določi in proglasi termin za volitve v češki deželni zbor. Tega seveda vlada ne bo šle storila, ker se zameri Nemcem in ker ve, da bi češki deželni zbor ne mogel delovati, kajti Nemci bi v njem obstruirali, kakor dosedaj. Kaj bo sedaj? Na prizadevanje poljskega klubovega načelnika dr. Leona bo vlada začela pogajanja s strankami. Za to ne bo do prihodnjega četrta nobene plenarne seje. Toda že danes vsakdo ve, da pogajanja ne bodo dovedla do nobenega vspeha. Saj vlada tudi ne more najti nobene podlage, na kateri bi združila Čeha in Nemce. Podlaga bi bila samo sporazumljenje na Češkem, toda ravno dosedanj neuspehi v tem oziru so krivičnega obstrukcije. Potem še bo vlada nekaj časa morda zavlačevala krizo z odgodenjem državnega zbora, nazadnje pa bo vendarle morala priti alternativa: ali gre vlada Stürgkh, ali gre sedanji parlament in se razpiše nove volitve.

Sicer, pa je cela državna zbornica stala danes pod utisom razkritij glede narodnosocialnega posl. dr. Sviha, o kojem trdijo mladočeški listi, da je proti gotovemu plačilu izdajal tajnosti češke politike. Dokazano še sicer ni, da je Sviha kriv, toda mladočehi trdijo, da imajo že skozi dve leti neizpodbitne dokaze v rokah. Na vsak način so torej izmed strank najbolj kompromitirani mladočehi, kajti trpeli so policijskega špiceljstva v vrstah čeških poslancev. In četudi Sviha ni nič kriv, mladočehi se ne morejo oprati — kajti njihova naloga bi bila, v interesu poštenosti v javnosti takoj priti z odkritjem. Tega niso storili, temveč njihovemu uplivu je baje pripisovati, da je bil pred enim mesecem izvoljen celo načelnikom narodnosocialnega kluba v državnem zboru. Narodnosocialni klub zahteva od vlade, da izjavi, ali je kaj resnice na mladočeških odkritjih ali ne.

Parlamentarno življenje se vedno bolj kompromitira. Pred kratkim odkritja o Stapinskem, in sedaj o Svihi. Za to ni nobeno čudo, da široka javnost generalizira in nima več zaupanja do javnih faktorjev v političnem življenju. Toda tudi parlamentarcem, ki pošteno delajo, postaja javno življenje vedno bolj o-

gabno in boljši elementi mislijo na to, kako oditi z javnih pozorišč.

Sedaj kratko poročilo o seji sami:

Po enomesečnem odmoru se je v četrtek zopet sešel državni zbor. Zbornica je bila zelo dobro obiskana. Ob otvoritvi je bil popolen mir. Med naznanili predsedstva je bilo tudi naznanilo, da se dr. Sviha seje ne more udeležiti. Predno je zbornica prešla na prvo točko dnevnega reda o hišno-najemninskem davku, so se oglasili s formelnimi predlogi vsi češki poslanci. Dr. Kramar je dobil prvi besedo in je bral dolgo izjavo o stališču čeških strank glede češko-nemških spravnihih pogajanj. Predsednik dr. Sylvester je dr. Kramara večkrat prekinil, nakar mu je vzel besedo. Dr. Kramar je apeliral na zbornico, a med tem je pa predsednik dal besedo že drugemu češkemu poslancu Staneku. Ta vsled velikega hrupa ni mogel govoriti. Ko je prišel končno do besede, je začel citati politično izjavo o razbitju češko-nemških spravnihih pogajanj. Ponovili so se skoro isti prizori. Predsednik je opomnil poslanca, naj stavi formalni predlog, ter mu vzel besedo. Silen hrup v dvorani. Čehi razbijajo po pultih in divjajo proti predsedniku. Na nemški strani začneta vsenemca Iro in Malik izzivati Čeha. Skoraj se zaslišijo od nemških klopi kliči: Sviha! To izzove še večje razburjenje med Čehi. Češki poslanci vpijejo: Konec! Ne damo razpravljati naprej! — Poslanec Velih vrže kup spisov proti Nemcem ter zadene poslanca Zenkerja v glavo. Drugi poslanec razbija z veliko knjigo po pultu, da je slišati kakor strel. Nato dobi poslanec Baxa besedo, ter začne citati politično izjavo. Predsednik ga opominja in mu vzame besedo. Burni prizori se ponove. Nemci kličejo: Sviha! Policijski poslanci! Perite si svoje umazano perilo doma! — Besedo dobi poslanec Dürrieh. Čehi ga ne puste govoriti ter kličejo: Konec! Državni zbor naj se razide! — Predsednik je suspendiral sejo. Opoldne se je sestala seja predsednikov, ki je trajala do dveh. Bil je sklenjen kompromis, da se dovoli poslancem Kramaru in Staneku, da prečitata svoji izjavi do konca. Ko je bila seja zopet odprta, sta govorila Kramar in Stanek, nakar so zahtevali Italijani, da se postavi v najkrajšem času italijanska pravna fakulteta na dnevni red. Predsednik je nato sejo zaključil. Prihodnja seja bo prihodnji četrtek. V tem času se bodo vršile pogajalne konference in pogajanja s Čehi. Afera Sviha je na češki strani povzročila mnogo razburjenja in nervoznosti. Upi za predvelikonočno zasedanje drž. zbora so

splošno jako pesimistični. Ako se ne posreči odstraniti češke obstrukcije, tedaj bo državni zbor odgoden in po delegacijah morda razpuščen.

Konstituiranje Hrv.-slov. kluba.

Hrvaško-slovenski klub se je dne 5. marca na novo konstituiral. Za načelnika je bil izvoljen soglasno g. dr. Korošec, za podnačelnike gg. dr. Krek, Spinčič in dr. Dulibič. Deželni glavar dr. Šusteršič je odločno odklonil vsako volitev, češ, da ima že kot glavar toliko vsestranskega posla, da prosi klub, naj si izbere za načelnika dr. Korošca. Po dovršeni izvolitvi se je klub soglasno zahvalil odstopivšemu načelniku za njegovo dosedanje spretno vodstvo.

Deželni zbor štajerski.

Deželni zbor je končan. V torek, dne 3. t. m., je bil odgoden. Slovenski poslanci se vračajo z lepimi vspehi v svojo domovino pred volilca. Prinašajo jim obrtne olajšave, železnice, mirovna sodišča, cestni zakon, regulacijo Drave, Pesnice, Mislinje in nobenih novih bremen. Davok na prirastek sploh ni prišel v razpravo, tudi vddopravni zakon ne. Sedaj se vidi, da je bila obstrukcija potrebna. Naši poslanci niso več v deželni zbornici peto kolo, ampak odločilen faktor. Na njihove zahteve se mora ozirati tudi večina. Kdor je bil proti obstrukciji, je bil — kratkoviden. Kot taki so se pokazali slovenski liberalci. Njih nastop proti obstrukciji je bil gnjusen in kvarljiv ob enem.

Dne 2. marca.

Obrtne olajšave — dovoljene.

Ta dan je veljal obrtnim olajšavam pri tesarjih, zidarjih in studenčarjih. Dolgoletni boj kmečkega ljudstva v tej zadevi je znan. Deželni zbor je že leta 1908 pozval deželni zbor, naj namestniji predlaga kraje, za katere se ima dovoliti koncesije za stavbinsko obrt (zidarjem, tesarjem, kamnosekom in studenčarjem) pod olajšanimi pogoji, posebno pa brez skušnje. Deželni odbor pa je izvršitev tega sklepa zavlačeval skozi leta z raznimi ničevimi ugovori. Zato sta poslanca Pišek in Benkovič oktobra 1913 stavila nov predlog, da se izvede ta sklep. Po hudih debatah med reševalci obrtništva in kmečkimi zastopniki v obrtnem odseku in v zbornici je bila ta zadeva dne 2. t. m. ugodno končana. Zbornica je spre-

je, ali sem imel lepo vreme na potovanju. Meni se je zdelo to vprašanje nepotrebno. Vendar sem lahko še pristavljaj, da smo imeli na celam potu le pet minut dežja. Ko smo se namreč vozili na Genezareškem jezeru, so se za hip zbrali oblaki tako, da je padlo nekaj rose na jezero, kakor bi bil dež.

Zvezda je kazala nekaj pot trem Kraljem iz Jutrovega, da so prišli v Betlehem. Zvezda na naših suknjah je bila znak, po kateri smo se poznali kot udje družbe, ki je šla pod skupnim vodstvom proti Sv. deželi. Bilo nas je 12, nekaj časa 15, od Jeruzalema naprej pa le 6. Večina je bila učiteljskega stanu iz Nemčije, Dunaja; pridružil se nam je v Egiptu ruski profesor iz Uralska, v Jeruzalemu pa Amerikanec iz New-Yorka s soprogo. V Trstu smo se zbirali v hotelu, od vodstva naznanjenem. Avtomobil, ki nas je popeljal na parnik, je združil prvokrat našo dvanaštorico.

Ob eni uri popoldne je bil odhod iz Trsta. Za tri dni in tri noči smo bili izročeni valovom in Lloydovemu ekspresnemu parniku „Helouanu“, ki skrbi od 1. oktobra 1911 s svojo posestrimo „Wien“ za najhitrejšo zvezo med Evropo in Egiptom. Svoje ime pa ima od krasnega egiptskega kopališča Helouan ali Helvan. Ta parnik je stal, kakor nam je razlagal ladjin uradnik-tajnik, osem milijonov kron. Opremljen je jako luksuriorno z vsem modernim komfortom. Ena sama preproga pod klavirjem v godbeni dvorani I. razreda je stala 10.000 K, pozlačenje svečnikov v obedni dvorani, kjer je 26 miz za 178 oseb, 127.000 kron. Uslužbencev ima pri vožnji okoli 300, ki imajo vsi dobro plačo. Še najnižji uslužbenec, 14letni Dalmatinec, ima na mesec 44 K in seveda še hrano. Potnik I. razreda ima na razpolago godbeno dvorano, družabne prostore, 3—4 krove na vseh straneh ladje ter toplo ali hladno kopelj vsak čas od jutra do večera. Ker je v poletnem času malo potnikov, ima tudi vsak svojo kabino, drugače navadno po dva. V njej je seveda vse udobno urejeno z zofa, omara, umivalnikom itd. Parnik ima tudi ročno tiskarno, s

PODLISTEK.

Moj zadnji nedeljski lov.

(Spisal Januš Golec.)

(Konec.)

Nisem se zagovarjal, zavedal sem se greha, pa sedaj je bil že storjen, le prosil sem:

„Skrijte me, za božjo voljo, nikoli več.“

„Kam te pa čem?“, so se izgovarjali mati, katerim sem se že usmili, „ko bi bil vsaj ata doma.“

Peljali so me v hišo, sedla sva oba in čakala, odkod da se prikaže žandar z ugrabljeno puško. Zagrebel sem razgreto in razkuštrano glavo v roke in izgledal gotovo bolj usmiljenja vredno, kot izgubljeni sin pred povratkom k očetu.

Začuli so se počasni in trdno odmevajoči koraki po kamenitih stopnicah. Žandar je prihajal, stresel sem se kot šiba na vodlj in se oklenil z obema rokama matere.

Se materi so privrele solze, odprla so se hišna vrata, kar pogledati se nisem upal, skrival sem se materi za hrbet. Čakal sem le, kadar me bode pograbila ledena in neusmiljena roka pravice.

Mati so se veselo zasmejala. Vem, da ni materin smeh potkal nikoli tako debrodnelo na duri mojega srca, kakor takrat, ko sem ga sprejel, kakor umirajoč popotnik puščave rešilni klic: vođa!

Pokukal sem izza materinega hrbta; na pragu ni stal žandar, ampak oče, držeč v rokah mojo puško. Bliskoma mi je bilo vse jasno. V solnčni svetlobi nisem bil ugledal bajoneta, ampak zgornji konec očetove puške. Oddahnil sem se in življenje se mi je začelo vračati v prestrašene ude.

Seveda so mi tudi oče natrobili ušesa, še enkrat ponovili prepovedi lova ob praznikih in kvaternih nedeljah in menda bi mi bili zabili to postavo tudi z roko v ušesa, da nisem zrl tako proseče in — skesano. Takrat sem storil sklep: v nedeljo ne grem

več na lov in če bi tudi zajci in lisice plesali okrog mene; pa ga tudi držim še dandanašnji.

Nobena dogodbica iz lovskega življenja mi ni ostala tako živo v spominu kot ta, ker mi je pretresla vse ude. Še pred kratkim se mi je vrinila v sanje z vso nekdandjo grozo in strahom ter me mučila do jutra, da sem se ves poten prebudil in hvalil Boga, da nisem kvaterni lovec na križpotu v domovini — ampak gorski kaplan na mrzlem Remšniku.

Vsakemu nedeljskemu lovcu, posebno pa onim, ki še povrh vsled te zabave zanemarjajo službo božjo, bi privoščil, da bi okusili vsaj nekoliko tistega strahu in si z begom nabrusili pete, kot nekoč jaz; gotovo, mnogo bi jih prišlo po mojem vzgledu do dobrih in hvalevrednih, trdnih sklepov.

V deželi Faraonov.

Dr. M. Slavič.

1. Pot v Egipt.

Dež je rosil v Trstu dne 11. julija 1913. To za naše kraje v tem poletju ni bilo nič nenavadnega, nasprotno, ljudje so se čudili, če je prisijalo tuintam solnce in ogrelo razmočeno zemljo. Celo poletje je bila vzajemna tožba, da ni lepega vremena. Hodil sem po mokrih ulicah tržaškega mesta, pa brez dežnika. Naj me moči ljubi evropski dežek, sem si mislil, saj se bo temeljito posušil na vročih fleh dežele Faraonov in Svete dežele, kamor sem se odpravljaj. Tam namreč od pomladi do jeseni nič ne dežuje, samo v času od naše jeseni do naše pomladi. Zato si nisem vzel dežnika seboj kot nepotrebne prtljage. In res nisem imeli dežja na celam potovanju skozi Egipt, Palestino, Sirijo, Egejsko morje, Carigrad, Črno morje in Rumunijo. Komaj smo pa prišli na Sedmograško, Budapest in Blatno jezero, je že lil, da je bilo veselje — za nas namreč, ki smo se pet tednov v orientu navžili same vročine. Po vrnitvi mi je večkrat kdo stavil za to poletje v Evropi sicer zanimivo vprašanje,

jela s 6 glasovi večine predloge obrtnega odseka, za katerega je poročal dr. Benkovič; sklenilo se je, da se imajo take olajšave dovoliti za vse kraje, izvemšiši mesta in trge, in one kraje, kjer ni stavbnih obrtnikov.

Proti temu predlogu je govoril in glasoval tudi naš dični kmečki „prijatelj“ Kukovec. Poročevalec dr. Benkovič je v svojem obširnem govoru kazal na pomanjkanje stavbnih obrtnikov; jedini izhod je olajšanje za pridobitev koncesij; take olajšave so vpeljane že po celi Avstriji, tudi preosnova stavbinskega reda je nujno potrebna in preosnova državnega zakona o stavbinski obrti, toda to ni takoj izvedljivo, med tem ko je upeljava olajšav precej izvedljiva. V debato je posegel v imenu Slovenskega kluba posl. Roškar, ki se je toplo zavzemal za obrtne olajšave. Dokazal je, da bi kmečke hiše in hlevi že davno razpadli, ako bi le koncesijonirani mojstri popravljali in stavili na deželi. Sicer pa prinesemo ta govor svo-ječasno v celoti po stenografskem zapisniku.

Dr. Benkovič je zlasti še zavračal sumničenje, da predlog oškoduje obrtnike; tam kjer so ali se nastanijo izprašani mojstri, tam se olajšanih koncesij ne zahteva; pomanjkanju stavbenikov pa je nujno od pomoči. — Zoper predlog so glasovali nemški nacionalci in dr. Kukovec, za predlog pa Slov. klub, nemški krščanski socijanci in klub veleposesnikov. — Deželni odbor ima gradivo zbrano in more takoj svoje predloge namestniji staviti.

Boj za snaženje dimnikov.

Poslanec dr. Korošec je stavil predlog, da sme-jo občine posestnikom dovoliti, naj si sami snažijo dimnike. Ta predlog je bil že v odseku odklonjen. Vendar so naši poslanci še v zbornici poskusili enkrat svojo srečo. V boj so poslali dr. Benkoviča, ki je z juridično spretnostjo zagovarjal kmečko zahtevo. Roškar je povdarjal, da le prvotni predlog dr. Korošca zamore kmetu koristiti. Poslanec Novak je omenjal v svojem govoru, da se nikakor ne zahteva odprava dimnikarjev, ampak olajšava, da če si kdo svoj dimnik sam osnaži, ne bo od politične oblasti zaradi tega kaznovan, kakor se to zdaj na deželi dogaja. Kdor hoče dimnikarju svoje dimnike pustiti snažiti, mu je prosto, ako si pa kmet sam osnaži, naj se za to ne kaznuje. Trditve poslanca Einspihnerja, da more to opravljati le dimnikar, kateri se je učil, je tolike vrednosti, kakor če bi se zahtevalo, naj se, ker je v mestih tako vpeljano, da na vsakem oglu stoji snažilec za čevlje, to tudi na deželi vpelje. Kdor pa bi si sam čevlje osnažil, bode kaznovan. Žal, da tudi ta bojni pohod naših poslancev ni bil v sponi. Zapustili so nas veleposesniki ter glasovali z mestnimi poslanci. Tudi večkratni kandidat liberalne stranke na kmetih dr. Kukovec je glasoval proti kmečki zahtevi.

Proporcje za Maribor, Ptuj, Celje.

Poslanci dr. Benkovič, dr. Verstovšek in tovariši so stavili predlog, da predloži deželni odbor v prihodnjem zasedanju deželnemu zboru zakonski načrt, glasom katerega bi se naj spremenil volilni red v mestih z lastnim statutom, v Gradcu, Mariboru, Celju in Ptuj, po modernih in demokratičnih načelih ter da se uvede v teh mestih proporcje in odstrani ustmena volitev v mestih Celje in Ptuj.

katere tiskajo imenike potnikov in vsakokratne jedilne listke. Iz tega imenika smo zaznali, da je na tej ladji skoro več uslužbencev kakor potnikov. V I. razredu nas je bilo samo 19, v II. pa 26. Za III. razred in potnike med krovom se ni izdal imenik. In vendar stane ladjo enkratna vožnja iz Trsta v Aleksandrijo 30.000 K. Mora pač v sezoni za Egipt, to je v zimi in spomladi, več zaslužiti, da lahko daje avstrijski Lloyd 7% dividende.

Nam pa je ta nesezona jako dobro došla, ker je bila vožnja tem ugodnejša, tem prijetnejša. Povrh še na celi vožnji nismo imeli viharja, klasi je bilo pred Kretom in pozneje pred Ciprom morje zelo razburjeno. Večina nas radi tega tudi ni spoznala morske bolezni. Enemu članu naše družbe, 64letnemu ravnatelju deklškega liceja, je vožnja tako dobro storila, da mu je začelo „cveteti“ sicer bledkasto lice. Pa je res nekaj veličastnega, biti na širokem morju med nebom in vodo. Ti solnčni vzhodi in zahodi, valovanje večno nemirnega morja, sprehodi na krovu, študiranje ladje in ljudi, srečavanje z drugimi ladjami! Turistu je s tem užitkom samim poplačana cela vožnja.

Komaj smo prišli za istrskim polotokom v sredino adrijskega morja, že je bilo najlepše solnčno vreme. Le oblake je podilo proti Istri in dalje proti domovini. „Domovini“ smo poslali že v Trstu „zadnji pozdrav iz Evrope“, ki je bojda poročil oko materi v strahu, da je morebiti zadnji pozdrav sploh. Pa tu sredi morja je poprašal naš ladjin telegrafist na svojem brezžičnem aparatu v mestu Pulju, ki ga nismo več videli na obzorju, o zadnjih poročilih iz druge balkanske vojske. Bili so prvi neugodni glasovi za Bolgare. Tak brezžični telegraf je kaj dobra iznajdba za ladje. Če se zgodi ladji kak nesreča, lahko ž njim kliče druge ladje na pomoč, ki plovejo v okolišju gotove daljave. Naš telegrafist je bil Slovenec, Ljubljčan. Sploh so uslužbeni večinoma Hrvati, za sobarje je nekaj Indijcev, kapiten se je pisal A. Martinolich. Z Ljubljčanom, mladim fantom, ki

Zoper ta predlog se je pa uprl nemški poslanec dr. Negri, češ, če bi prišlo v omenjenih spodnještajerskih mestih tudi nekaj slovenskih odbornikov v občinske zastope, bi to po njegovem mnenju kršilo mir na Spodnjem Štajerskem. Za vpeljavo tajne volilne pravice je tudi on (dr. Negri). Dr. Kukovec: To ni res! Dr. Negri: To je res! Najboljši dokaz je, da še celo vaša tašča pri volitvi v bolniško blagajno ni dala vam svojega glasu! (Bučen smeh.) Dr. Negri: Kar se tiče dr. Kukovečevega izreka, da je gospodarstvo v Celju, kakor če bi tam vladal kak paša, ne pozna on v Celju nobenega pašovanja, pač pa mu je znano o haremu in ta harem ima dr. Kukovec pod milim nebom. (Velikanski smeh v celi zbornici.)

Sklepčno izvaja (dr. Negri: Če bi nekoč v resnem trenutku morali naši vojaki odriniti v boj, — tedaj bo odvisno od naše politike, ali ne pridejo naši vojaki pri Dravi ali pa pri Savi že v sovražno deželo!

Dr. Verstovšek je z vso odločnostjo ugovarjal izvajanjem nemškega poslanca dr. Negrija in mu očital brezvestni napad na slovensko ljudstvo, katero je žalil v svojem govoru. Nadalje je naš govornik o smisel nemško politiki, ki deluje na to, da bi zaslužila Slovence, ki so bili vedno zvesti podaniki države. Sklicajoč se na svoječasni oklic škofa Slomške na slovensko ljudstvo je govornik povdarjal, da hoče slovenski narod v miru živeti z vsemi avstrijskimi narodi, toda zahteva, da uživa popolno enakopravnost.

V imenu nemškonacionalnih poslancev je nato govoril dr. Hofmann pl. Wellenbof, ki je izvajal, da se popolnoma strinja z izvajanjem dr. Negrija ter je končno soglašal s predlogom, da se zadeva izroči kombiniranemu občinskemu in političnemu odseku. Predlog je bil sprejet.

Železnica Ptuj—Rogatec.

V isti seji je zbornica sklepala o zakonskem načrtu glede gradnje železnice Ptuj—Rogatec. Sprejel se je ta-le sklep: deželnemu odboru se naroči, da posreduje pri vladi z vsem svojim vplivom, da se sprejme v državnem zboru delna proga Ptuj—Rogatec v bodočo železniško progo Dunaj—Split kot nadna železniška predloga k zakonu o lokalnih železnicah; poleg tega je pooblaščen deželni odbor, dati znesek 800.000 K akcijski družbi, ki bo gradila to-le železnico. Ta seja se je zaključila v torek ob 5. uri zjutraj in je bila prihodnja napovedana na 10. uro predpoldne.

Proporcje v odseku.

Združeni odsek za posvetovanje graške volilne reforme je zboroval pred sejo deželnega zbora, da se posvetuje o tej zadevi. Poslanci Slovenske kmečke zveze so zahtevali, da izvoli odsek enega izmed njihovih poslancev za poročevalca. Temu so se pa uprli Nemci. Naši poslanci so zahtevali, da se napravi junktim med graško volilno reformo in ono v spodnještajerskih mestih, ki imajo lastne statute. Tudi tej zahtevi so se uprli Nemci. S tihim odporom in govori so naši poslanci preprečili, da ni prišlo do kakkega tozadevnega glasovanja. Med tem je prišel čas, da se je začela zadnja seja v dež. zbornici.

bi v kratkem rad prišel v službo v domovini, sva se tedaj o marsičem zmenila po domače. Kakkega poldneva pred Aleksandrijo zagledam v daljavi ladjo ter naprosim Ljubljčanca, naj popraša na aparatu, katera je in kam gre. Toda ta ni imela brezžičnega aparata in se tedaj ni oglasila; pač pa sta se oglasili drugi dve, katerih še na obzorju niti videti nismo, ter sta naznanili, da kateri stopinji širine in dolžine se nahajata, kako se imenujeta in kam gresta. Ena je šla iz Aleksandrije v Beirut, druga pa v Jafu. Ta telegrafist je bil naš edini časnikar, ki nam je donášal take dnevne novice.

Sicer je pa naša vožnja na morju potekla hitro. Ravno v 24 urah smo prepluli adrijsko morje. Dne 12. julija, ob eni uri popoldne, smo se ustavili za dve uri v Brindisi, v gornjem delu južnega konca Italije, kjer se prične morska cesta pri Otrantu v Jonsko morje. V dveh urah prehodimo glavne ulice in si ogledamo to mesto, ki šteje 22.000 prebivalcev, je sedež nadškofa ter ima kakor že v starem in srednjem veku zdaj zopet važno luko za laško mornarico. Dijaki bi občudovali mesto kot kraj, kjer je umrl pesnik Virgil; sicer je pa navadno laško mesto z izrazitim južnim značajem.

Po tem oddihu pridemo v nadaljni vožnji blizu nove države — Albanije. Z velikim zanimanjem smo se ozirali po strašno razpokanih albanskih pečinah, katerim smo Avstrijci priborili samostojnost s tolikimi žrtvami in s strahom pred svetovno vojsko. Mimo otoka Krfa, dežele Feakov, kjer je vrglo Odiseja skoro nagega na obrežje, potem ko se mu je ladja potopila, smo pluli po noči. Med nadaljnimi jonskimi otoki krasno vzhajajoče solnce pa nam je pokazalo Itako, domovino Odisejevo, in južni del Grčije. Še bližje obrežja smo bili pri otoku Kreti, ki je postal po balkanskih vojskah letos grška last. Bili smo tako blizu, da smo natanko s prostim očesom lahko gledali spomenik, kjer je ob skalnatem pobočju razbil vihar bojda parnik „Patrik.“ Otok je znan iz Sv. pisma N. zakona, ker je sv. Pavel tam prvi oznanje-

Dne 3. marca.

Razne važne zadeve.

Na dnevnem redu torkove seje je bilo med drugim tudi vprašanje glede prodaje hotela „Post“ v Rogatecu.

Poslanec dr. Korošec je izjavil, da bi bila s prodajo tega hotela dežela za 83.000 K oškodovana, nakar je zbornica odklonila prodajo.

Kot nadaljna točka je bilo vprašanje glede potrebnih odredb, da se po možnosti odpomore na dlogi rujavega hrošča, ki se bo letos pojavil. Zbornica je sklenila izdati in v veliki množini razposlati poljudno pisano brošurico, kako se ubraniti tega škodljivca. Nadalje se sklene, da bo deželni odbor plačeval okrajnim zastopom, oziroma občinam, za vsak liter nabranih rujavih hroščev po 3 vinarje.

Na vrsto je tudi prišla regulacija Pesnice. Tudi ta točka je bila sprejeta. Torej bo dolgoletni želji naših kmetov ustrezno. Sprejeta je bila tudi točka glede subvencije za gradnjo in preložitve okr. cest za dobo 10 let. K nadaljni točki dnevnega reda o regulaciji učiteljskih plač je izjavil poslanec dr. Korošec, da je za regulacijo, stavil pa je ob enem rezolucijo, da predloži deželni odbor do bodočega zasedanja zakonski načrt o učiteljskih plačah; ta zakon se naj postavi na dnevni red ene izmed prvih sej deželnega zbora. Ob enem bi naj ta zakon vseboval vse šolske olajšave, o katerih govori splošni ljudskošolski zakon. Poslanec Ozmeč je stavil predlog, naj se zajedno z regulacijo učiteljskih plač tudi uredi vprašanje glede remuneracije in potne odškodnine učiteljev veronauka na meščanskih in ljudskih šolah. —

Dr. Kukovec v bratskem objemu s socialnim demokratom.

V debato glede šolskih olajšav na deželi sta posegla tudi slovenski liberalci dr. Kukovec in soc. demokrat Horvatek. Oba sta se složno izrekla zoper vsako šolsko olajšavo. Lep prijatelj kmetov — ta liberalni voditelj dr. Kukovec! Pri glasovanju je bil ta predlog odklonjen s 40 proti 32 glasovi.

Zahteva okrajne sodnije v Sevnici, da se ji izroči poslanec dr. Benkovič, je bila odklonjena.

Nato je deželni glavar prečital pismo cesarskega namestnika, s katerim se zaključuje zasedanje.

Slovenski klub in proračun.

Gradec, 3. marca.

Pri 10. točki dnevnega reda, budgetni provizorij, seje deželnega zbora dne 2. sušca t. l., ki se je pričela še le po polnoči razpravljati, je govoril kot govornik Slovenskega kluba dr. Fr. Jankovič.

Čeprav bi bilo vabljivo, se vglobiti v posamezne točke proračuna, ki je podlaga v razpravi stoječega budgetnega provizorija, tega govornik ni hotel storiti, ker je bilo že zelo kasno in bi tako razpravljanje predaletč zavedlo, ampak označiti hoče vzroke, ki slovenske poslance silijo, da glasujejo proti provizoriju. Vzroki tičijo v političnih in narodnih razmerah Slovencev na Spodnjem Štajerskem. Dr. Negri je v svojem šovinističnem govoru naslikal naše narodne boje, jaz pa vprašam, kaj so nam ti narodni boji prinesli? Razprtije, tožbe, splošno razdra-

val sv. vero ter postavil za škofa svojega učenca sv. Tita. Znan je tudi našim fantom od 87. pešpolka, ki so hodili pred 15. leti miru delat na otok, ki je že takrat hotel postati popolnoma grški. Eden teh spodnještajerskih Krečanov je prišel potem v bogoslovje, in se je letos kot duhovnik naše škofije gotovo z veseljem spominjal, da je nekda tudi aktivno sodeloval pri reševanju krščanskega vprašanja. Pesnik Epimenid je izrekel o Krečanih slabo sodbo, ki jo ponavlja sv. Pavel v listu, ki ga je pisal Titu 1, 12: „Krečani so vselej lažniki, hude zveri, leni trebuhi.“ Na ladji smo ta citat v grškem jeziku večkrat ponavljali ter obnavljali prijetne grške spomine iz gimnazijskih let. Za novogrško zgođovino bo Kreta Grkom v dobrem spominu, ker je sedanji ministrski predsednik v Atenah, Venizelos, Krečan, ki je s kraljem Konstantinom ustanovil Veliko Novo Grčijo. Katoličanov je na otoku samo 1000; ti imajo od l. 1874 svojega škofa v glavnem mestu Kaneji. Drugi Grki so pravoslavni razkolniki, 160.000 po številu, in blizu toliko je tudi mohamedancev, poturčenih Grkov.

„Lahen vetrič in miren valček“ Sredozemskega morja sta nas še enkrat zazibala v sladko spanje. Pozabljena je Evropa, pozabljeni evropski dogodi. Drugi dan so plavale naše misli že naprej z gorečim hrepenenjem po zaželenem cilju.

2. Dežela egiptska.

In tu, proti večeru 14. julija je bilo, solnce se je že nagibalo k zatonu, ko zagledamo v daljavi luč za lučjo, kakor da bi vstajale iz morja. Kmalu zabliski na tisoče lučic, bilo je afriško pobočje, bila je luka in mesto Aleksandrija! Neizbrisno mi je še v spominu veličasten, čaroben prizor. Gong je klical že k večerji, a pustil sem raje vse ter gledal na krov zahajajoče solnce in razsvetljavo Aleksandrije. In ko se je solnce v daljavi že začelo „namakati“ v morju, sem stekel na najvišji krov, da sem še zopet nekaj časa gledal celo krasno milordečo solnčno oblo in njene žarke, v katerih se je mirno lesketalo Naj-

ženost, mnogo izdatkov. In vporabo silnih duševnih moči, ki bi se bolj plodonosno vporabile v drugih razmerah — v gospodarskem oziru pa se je Spodnja Stajerska zanemarjala. Sedaj se je razmerje nekoliko poboljšalo. To in zadnje čeprav kratko zasledenje pa tudi vsled tega bilo zelo plodonosno in poslanci spodnjega dela Stajerja se ne vračajo praznih rok, ampak veseli in ponosni na dosegle vspehe. To razmerje bi se naj ohranilo, kar pa ne bo mogoče, če nas bodo govorniki nemških strank tako kruto žalili, kot je to storil žanes dr. Negri, ki je imenoval Slovence Avstriji in vladajoči hiši nasprotne. To je laž, proti kateri ogorčeno ugovarjamo. Slovenski narod je bil vedno zvest in udan cesarski hiši in Avstriji, in slovensko ljudstvo je v dobi večnih turških napadov tvorilo s hrvaškim narodom antemurale christianitatis, tako da so se naši sosedje zamogli nemoteno za našim hrbtom kulturno razvijati. Naši sinovi so za Avstrijo in Habsburžane krvaveli na vseh bojišnih in slovensko ljudstvo se v tem oziru ni spremenilo. Če smo v zadnjih balkanskih vojnah sočustvovali z našimi slovanskimi brati na jugu, to ni bilo nikako izdajstvo, ampak nekaj popolnoma normalnega in samo ob sebi umevnega. Nemci so se tudi radovali zmag nemškega orožja v letu 1871.

Res je pa, da smo Slovenci vsled neprestanih bojev, katere bijemo ob vseh frontah z Nemci in Lahji, v skrbeh za naš obstanek. To je vzrok našega političnega ideala, združiti vse po raznih kronovinah razpršene Slovence v posebno upravno jedrino, pri čem pa ne stremimo čez meje naše avstrijske domovine, ampak želimo izrečno, da bi ostali Avstrijci in pod vlado naše presvite cesarske hiše, pod zastavo Habsburžanov.

Dr. Negri je nadalje izrekel, da narodnih koncezij ne smemo Slovenci od nemške večine pričakovati. Mi pa jim kličemo, da bomo boj za svoje narodne ideale nadaljevali. Naš narod se probuja, naše časopisje se širi, naša organizacija se poglobuje, mi zremo brez strahu v bodočnost in se ne bojimo najljutejših bojev. Raznarodovanje se ne vrši tako naglo. Naj se gospodje spominjajo dogodkov v Nemčiji, kjer je najhujše postopanje Nemcev in nemške vlade le podžgalo pogum in vstrajnost poljskega naroda, da stoji sedaj krepkejši in močnejši, kot kdaj prej. V teh pokrajinah poljski živelj. Tudi na Mažarskem se vrši nova orijentacija. Siloviti Tisa išče zaveznikov med Slovani in pri drugih nemažarskih narodih, pri čem ga vodi ideja, da bi država Arpadov v zvezi s Slovani postala odločujoča na Balkanu in obrnila svojo ost proti Germanom. Vsled tega bi bila dolžnost Nemcev v štajerskem deželnem zboru in v tej državni polovici sploh, da bi iskali stika in sporazumljenja s Slovani. Mi smo miroljubni, radi sodelujemo v javnih zastopih, samo upoštevajo se

nje morje, dočim so na drugi strani skakljali in pa blesketali čarobni odsviti aleksandrijskih lučic. In solnce se dotika že zopet morske ravani, še par trenutkov in pogrezne se v morje, da nam oprano drugi dan še lepše prisije in ogreje deželo Faraonov. Na kraju zaslega solnca se svetloba kmalu zenači z luninim svitom in svetlobo zvezdnatega neba, tako da je na celem obzorju samo ena barva, v kateri se igrajo žarki aleksandrijske razsvetljave.

Ta je bila tokrat še lepša kakor navadno. Francozi so namreč obhajali svoj narodni praznik v spomin, da so 14. julija 1789 razrušili bastijske ječe. Zato so bajno razsvetili zlasti eno svojo vojno ladjo v luči v svojih narodnih barvah s stotinami lučic. Tukaj kakor pozneje je iskalo moje oko najprej in pred vsem predmete, ki se tičejo bibličnega študija o Starem zakonu. Zato sem zrl na otok Faros, ki je v zvezi s prvo grško prestavo Sv. pisma, ki so jo rabili apostoli. Iz te prestave je najprej Neizraelcem zasijala luč razodetja božjega, to prestavo so dajali v roke izpreobrnjenec prvi oznanjevalci sv. evangelija. V Aleksandriji so rabili najprej to prestavo, ki se imenuje grška-aleksandrijska ali Septuaginta, to je Sedemdeseterih. Legenda namreč pravi, da je egiptski kralj v 3. stoletju pred Kr. prosil jeruzalemskega velikega duhovna, naj mu pošlje učene moške, ki bi mu predstavili hebrejske Mojzesove knjige v grški jezik, ker bi rad imel te knjige v novo ustanovljeni knjižnici v Aleksandriji. Veliki duhoven izpolni prošnjo ter pošlje 72 učenih Judov, 6 iz vsakega roda, v Egipt. Od kralja prijazno sprejeti so ti dvainsedemdeseteri na otoku „Faros“, proč od mestnega šuma, predstavili Mojzesove knjige v 72 dneh. Ime prestava Sedemdeseterih je potem prešlo na vse druge knjige Sv. pisma v grškem jeziku. Jedro tega je zgođovinsko, da je namreč v tem času nastala grška prestava Sv. pisma za aleksandrijske Jude. Otok Faros je že v starem veku slovel po velikanškem, bojda 180 m visokem svetilniku za mornarje, ki ga je dal postaviti kralj Ptolomej II. v 3. stoletju pred Kristusom. Iz otoka je nastal v teku časa polotok, ker je zdaj z nasipi popolnoma združen z drugim mestom.

Po morski poti, kakor v drevoredu različnih mornarskih svetilnikov, smo prijađrali ob osmih zvezdah v pristanišče. Prijetna čuvstva so se nam vzbujala, ko smo stopili na trdna tla novega dela sveta. Ker je za prtljago na celi poti skrbelo vodstvo, smo lahko mirno in nemoteno opazovali popolnoma nove prizore v Aleksandriji.

(Dalje prih.)

naj naše pravice, naše narodne zahteve, da prejenja pogubonosni in brezplodni narodni boj. Če se nam pa bo ta boj vsilil, bili se bomo s pogumom obupa za našo s krvjo in solzami omočeno domačo grudo in ljubljani jezik slovenski.

Razmere so sedaj take, da ne moremo biti zadovoljni in ne moremo glasovati za budgetni provizorij!

Politični pregled.

Novi šolski zakon na Kranjskem.

V seji deželnega zbora kranjskega dne 2. t. m. je bil sprejet zakonski načrt, ki določa v bistvu sledeče: Službeni prejemki učiteljstva so se zvišali in sicer I. plačilni razred na 2000 K, II. razred 1700 K, III. razred 1400 K, provizorične učne osebe z maturo 800 K, z usposobljenostnim izpitom 1200 K. Stalne učne osebe uživajo po vsakih treh letih do dokončane 30. leta službene dobe službene starostne doklade, ki znašajo pri učenem osebju meščanskih šol 10% vsakokratne letne plače, pri ostalem pa 100 K pri samskih, pri oženjenih učiteljih (ako žena ni učiteljica), vdovcih in učiteljskih vdovah z otroci pa 160 K, šteto z dnem prve stalne namestitve. Voditelj ima pravico do stanovanja, oziroma do stanarine, ki znaša pri ravnateljih meščanskih šol in pri voditeljih ljudskih šol v Ljubljani 700 K pri samskih, 850 K pri oženjenih, zunaj Ljubljane pa nekoliko manj.

Stanarina se v pokojnino ne šteje. Vse na kakor javni ljudski šoli začasno ali stalno nameščene učne osebe se imajo drževati vsakega postranskega opravila, ki nasprotuje dostojnosti in časti njih stanu, ali ki zahteva časa v kvar natančnemu izpolnjevanju njih poklica, ali ki povzroča pristranost v službovanju. Dalje je bil sprejet celibat ženske učne osebe ter oženitev še ne stalno nameščene učiteljice; če se učiteljica omoži, oziroma če se nestalno nameščen učitelj oženi brez dovoljenja okrajnega šolskega sveta, se smatra kot tak, ki je prostovoljno izstopil iz službe. Kar se tiče glede pokojnine, pristojne po 40letni službeni dobi vsi tštevni službeni prejemki kot pokojnina.

Glede na dobo, s katero se začenja in s katero preneha dolžnost obiskovati šolo, določa novi zakon: Šolska dolžnost se začne praviloma z dokončanim 6. letom in traja do dovršenega 12. leta. Dež. šolskemu svetu je pridržano, da določi dogovorno z deželnim odborom tiste kraje, v katerih naj velja šolska dolžnost do izpolnjenega 13. ali 14. leta. Z ozirom na posebne razmere sveta ali podnebja sme okrajni šolski svet dovoliti, da se začne šolska dolžnost za določene šolske okoliše ali njegove dele šele z dokončanim sedmim ali osmim letom. Učencem, ki si vkljub zmožnostim niso do dovršenega 12. leta priučili za ljudsko šolo predpisanim potrebnim vednostim, kakor verouku, čitanju, pisanju in računanju, je s sklepom krajne učiteljske konference primerno podaljšati šolsko dolžnost, toda ne čez dokončano 14. leto. Nasprotno je okrajni šolski svet upravičen, oprostiti učence šolske dolžnosti na prošnjo starišev ali njihov namestnikov, če dovrše z dobrim vspehom peto šolsko leto. Take prošnje za izpust iz šole pa sme predsednik le tedaj predložiti okrajnemu šolskemu svetu v rešitev, če jih s priporočilom predloži šolsko vodstvo javne ljudske šole po izkušnji učencev. Glede šolskih zamud, ki se kaznujejo, je priziv od krajnega šolskega sveta na okrajni.

Važna je tudi določba o narodno mešanih krajih. V teh krajih je za otroke iste narodnosti ustanoviti posebna šola že tedaj, ako znaša njih število nad 20. V jezikovno mešanih krajih je nastavljeni samo učitelje, ki so zmožni obeh deželnih jezikov. Za otroke, ki so oddaljeni nad eno uro od šole, pouk ni obvezen.

Šolnina je odpravljena po vseh ljudskih in meščanskih šolah na Kranjskem.

V isti seji je še tudi bila koroška debata. Znano je, da se nahajajo v knjigi: „Ebner, Landeskunde von Kärnten“ mesta, ki vsebujejo deloma nemško-nacionalno politično tendenco, deloma žalijo slovensko narodnost, ker Slovence imenuje hindšarje. Zaradi aprobacije te knjige je stavil deželni odbornik dr. Lampe nujni predlog. Debatu, ki se je razvila v zbornici, zopet postavlja kranjske liberalce v krasno luč. Ljubljanski magistrat je ustregel celovškemu v tem, da dopisuje s celovškim edino v blaženi nemščini. Dalje izvem, da se je v koroškem deželnem zboru znani poslanec Dobernigg izrazil o kranjskih liberalcih: „Die Partei, die uns nahe steht.“ Kak kontrast!

Samo golo frazarstvo — neka zmes — ki ni niti narodna, kakor vidimo, niti napredna, ampak do cela neznajna.

Predlog ustavnega odbora, ki protestira proti žaljenju slovenske narodnosti in zahteva nujne remedure, je bil s slovenskimi glasovi sprejet. V razpravi so odločno govorili poslanci Ljudske stranke, osobito Jare in dr. Krek. Obmejni Slovenci smo z zanimanjem sledili tej razpravi ter smo spoznali, da je Ljudska stranka v resnici vseslovenska. Z vso odločnostjo se je zavzela za pravice zatiranih koroških Slovencev, dočim liberalci besedo „hindšar“ niti ne smatrajo za psovko in zapostavljajo slovenskega življa v učni knjigi ne čutijo kot sramotitve slovenske narodnosti.

Posebno pa so liberalci omadeževali narodno čast Ljubljane, slovenske metropole. Magistrat slovenske metropole dopisuje v nemščini s Celovcem, glavnim mestom dežele, koje prebivalci so po tretjini Slovenci. Ali ni to nečastno izdajstvo narodnih pravic! Letos obhajamo 500letnico slovenskega ustoličenja zadnjega koroškega kneza na Gosposvetskem polju. Tudi liberalci, ki so vsepovsodi polni liberalnih fraz, se pripravljajo na slovesno obhajanje te petstoletnice. Naj ne pozabijo med svečanostne prizore tudi uvrstiti ta slikoviti prizor: 1414 vojvoda Ernst prisega slovensko; 1914 ljubljanski župan mestu Celovcu dopisuje nemško!

Koroški deželni zbor.

Koroški deželni zbor je zaključil svoje zasedanje v znamenju nestrpnosti in nepravilnosti proti Slovincem. Nemška večina je popolnoma gluha za naše čisto upravičene zahteve. Poslanec Grafenauer je večkrat podrobno povdarjal slovenske zahteve v gospodarskem, narodnem in političnem oziru. Za Nemce te zahteve kratkomalo ne eksistirajo. Slovenske občine so prosile in zahtevale slovenski učni jezik v ljudskih šolah. Najvišje sodišče je izjavilo, da imajo pravico za to. Deželna uprava pa noče storiti ničesar, da bi se šole preosnovale po zahtevi Slovencev in pravice. Da, zastopnik deželne uprave je bil tako drzen, da je branil koroški protislovenski vladni sistem ter izjavil, da koroška dežela ne bo upeljala slovenskega učnega jezika, v ljudskih šolah, čeprav to zahtevajo občine, ki imajo po izreku najvišjega sodišča pravico za to. Toda pravica in nemški nacionalci! Treba bo te nemškónacionalne kolvodje poslati v od Avstrije toliko protežirano Albanijo, da se podučijo o tem, zakaj in kako se naj osnujejo ljudske šole na temelju materinega jezika.

Goriški deželni zbor.

Goriški deželni zbor je bil odgođen v sredo, 4. t. m. Seje ni bilo nobene. Zasedanje tega zbora je bilo poučno za slovenske kmete. Kako znajo liberalni zastopniki ljudstva isto zastopati, nam kaže dejstvo, da so se zopet na vso moč trudili, izžeti kmeta z novim davkom na vino in mošt. Liberalci so hoteli upeljati ta davek tudi na zasebno užito vino in sicer v znesku 8 K na hl, in pri moštu 6 K. Kakor samo po sebi umevno, so s tem činom izzvali velikansko ogorčenje ljudstva. Na tisoče kmetov se je zbiralo na protestne shode. Župani so se soglasno dvignili in prirejali velike kmečke shode zoper nove davke, razkrinkali so hinavščino, ki jo uganjajo liberalci na pram kmetu. In vspeh! Vsa čast poslancem S. L. S., ki so odvrnili to šibo, ki bi jako udarila že tako slabo situirane kmečke prebivalce.

Hrvaški sabor.

Hrvaški sabor bo baje predčasno odgođen. — Proračun za leto 1914 in cela vrsta važnih predlogov bo ostala nerešena. Vzrok odgoditve je nejasno razmerje med večino in vlado. Večina namreč ne bo dolgo zadovoljna iti z vlado, ki ji ni voljna prepustiti vodstva uprave.

Razmere na Hrvaškem so prav žalostne. Rimski pregovor pravi: Duobius litigantibus tertius gaudet. Tretji, ki se smeji, je Madžar, prepirajo med seboj pa se Starčevićanci in Frankovci. Tem bolj obžalovanja vrđen je ta spor, ker ste obe dve stranki pravaški ter stojita na temelju hrvaškega prava. Dr. Mile Starčević je v hrvaškem saboru ostro napadel Frankovce, osobito njihovega voditelja dr. Horvata. Frankovci so strastno odgovarjali. Od Starčevićancev je župnik Zigorac podrobno razpravljaj o dolgotrajnem sporu med obema pravaškima strankama ter Frankovcem očital, da niti po programu, še manj pa po dejanjih niso pravi pravaši. Srbsko-hrvaška koalicija pa se muza hrvaškim pravašem in mirno dela nagodbe in razne pogodbe z Madžari.

Ubogi Hrvati!

Hrvaško.

Hrvaški listi poročajo, da se je v Budimpešti v nenavzočnosti hrvaških delegatov sprejel zakon, da sme erar morsko obal na Hrvaškem razlaščati in mu celo ni treba plačati odškodnine, ako sedanji lastniki ne morejo dokazati, da so več kot deset let v posesti zemlje.

Nova vohunska afera.

Lvovski poljski poročevalci poročajo, da so oblasti prišle na sled novi veliki vohunski akciji v Galiciji in da je pet voditeljev te akcije že aretiranih. Vodja tej akciji je bil ruski odposlanec Ivan Gorda, ki je bil prej učenec pravoslavne seminarja v Žitomiru. Star je 26 let in se je vtihotapil v Galicijo kot učenec učiteljskega seminarja v Novem Sandeuc, odkoder je bil v direktnih stikih z ruskim generalnim štabom posadke v Vladimiru. Poleg njega sta bila še aretirana dva trgovca in dva bivša avstrijska podčastnika. Policija je baje pri aretiranih zaplenila obsežen material.

Kakor se poroča, imajo v zadnjem času tudi v Nemčiji velik strah pred ruskimi vonuni. Iz Frankfurt se poroča, da so v okolici trdnjave Mainz vsi gozdovi v lovskem najemu raznih inozemskih lovskih družb in da so se v teh gozdih opetovano mudili kot lovi inozemski častniki in tudi med temi ruski častniki.

Črnagora.

V črnogorski skupščini se je dne 4. t. m. poročalo, da je v obeh balkanskih vojskah padlo 2476

mož, 177 jih je umrlo vsled bolezni, 626 je pa invalidov.

Albanija.

Iz Cetinja se poročajo, da je prepodilo albansko pleme Kastriatjev vse muslimanske posestnike z njihovih posestev. Albansko orožništvo je prišlo, da napravi mir in red. Prišlo je že baje do krvavih spopadov.

Prestol nove Albanije.

Preteklo sredo je knez Wied s svojo soprogo zapustil grad Waldenburg ter se je preko Monakovega, Solnograda in Trsta napotil v svojo državo, v katero dosepeje v soboto. Pri njegovem sprejemu se bodo razlegali slovesni strelji, sproženi od podanikov, v kojih imenu je zviti Esad paša mu ponudil albansko krono. To so „zvesti“ podaniki. Na jugu Albanije so tudi „podaniki“ ki ob Wiedovem prihodu tudi streljajo. Pa niso to sprejemni strelji, temveč uporni. V južni Albaniji se puntajo namreč Grki, ki ne marajo priti pod Albanijo, temveč hočejo biti samostojni, ker jih srce vleče pod grško kraljestvo. Grki iz kraljevine so zanetili ta upor, grški častniki so organizirali upornike v vojaške čete, grški denar skrbi za vsa sredstva. Zavoljo lepšega je sicer grška vlada odpoklicala grške častnike ter zanika vso zvezo z uporniki. Toda tisti, ki je v hiši zanetil požar, je odgovoren za njega, če tudi se odstrani, ko izbruhne požar. Strelji, ki torej princa Wieda sprejemajo v njegovi deželi, niso vseskozi tako prijazno sprejemni, kakor si želi on sam in kakor tudi želi Evropa v interesu miru.

Monakovo, dne 4. marca. (Izvirno.) „Münchener Neueste Nachrichten“ poročajo, da je car Nikolaj že privolil v to, da ima novi albanski vladar naslov — kralja. Princ Wied pride jutri v Trst, kjer ga med drugimi sprejme tudi grof Franc Harrach v imenu nekega komiteja, ki je za avstrijsko-albansko pobratimstvo.

Francosko.

V Parizu so sklenili vsi odlični francoski katoliški možje, da ustanove veliko katoliško stranko po vzoru nemškega centra. Če bi prišlo do tega, bi se francoski framažonski strahovladi prizadjal precejšnji udarec.

Stajerski deželni zbor in posredovalni uradi.

Vedno bolj čutimo veliko škodo, katero trpi naše kmetijstvo vsled raznih pravnih in po njih povzročenih stroškov. Velike svote denarja gredo kmetu in gospodarju v izgubo, da ne more vporabiti tega denarja zaboljšanje svojega posestva, za popravilo svojih gospodarskih poslopij in stanovanj. Vsled pravnih se vedno bolj kupičijo dolгови na naših kmetijah. Žalostne razmere so v nekaterih krajih, v katerih lahko opaziš, da se kmetje včasih pravičajo za kos zemlje, ki ni niti ene krone vreden in da zapravdajo večkrat na tisočake.

Zato se ne čudimo, da pride ponajveč kmetij na boben radi pravičanja. Ljudstvo je treba v tem oziru poučevati, treba je kmete opozarjati na velikanske stroške, zlasti pa na dejstvo, da pri nobeni pravdi ni nikdar nobena stranka docela zmagala, ampak da sta vedno več ali manj obe stranki nekoliko tepeni. Deželni zbor se je baval zadnji teden s tem vprašanjem in rešil zakon o posredovalnih uradih, katerega so vedno zahtevali kmečki poslanci.

Posredovalni uradi se bodo uvedli v vseh občinah, katere bodo prostovoljno hotele prevzeti to nalogo. Silil se torej po zakonu ne bo nobeden župan k temu poslovanju. Priznamo, da se naloži s takim posredovanjem županom velika in težavna naloga, toda župani si morajo biti v svesti svojega dostojanstva in morajo imeti dobro voljo, da pomagajo ljudstvu in obvarujejo kmete čestokrat velikih nepotrebnih stroškov. Vspah posredovalnih uradov bo torej odvisen od zavednosti in požrtvovalnosti župana, ki ima smisel za splošno dobrobit.

Posredovalni urad bo skušal doseči spravo med strankami, kakor to določa točka 10, v tehle slučajih: 1. denarne terjatve in pravice do premičnin; 2. sporna vprašanja glede določitve meje in zemljske služnosti; 3. spori glede obremenitve bivališč s služnostmi; 4. lastninski spori; 5. razžaljenje časti. — Točka 27 ima celo določilo, da mora imeti stranka pri tožbah zaradi žaljenja časti potrdilo od župana, da ni bil v stanu, spraviti stranke. Še le potem bi sprejel sodnik tožbo, če ni mogel doseči župan sprave.

Na Kranjskem in Koroškem že obstoji ta zakon nekaj let in se je povsod, kjer se občine zanimajo za te zadeve, dobro obnesel.

Raznoterosti.

Iz sod. službe. Sodnijski oficijal Franc Marinčič v Laškem je imenovan višjim sodnijskim oficijalom.

Iz učit. službe. Za nadučitelja v Apatah je imenovan učitelj Ernest Jager. — Učiteljica ročnih del v Orešjem Ljudmila Moric je imenovana za učiteljico ročnih del pri Sv. Petru pod Sv. gorami. — Stalna učiteljica pri Sv. Vidu pri Grobelnem Doro-

tea Debelak je imenovana za učiteljico v Šmarju pri Jelšah. — Stalni učitelj v Slivnici Leon Dobnik je imenovan za učitelja na Ponikvi ob južni železnici. — Nadučitelj pri Sv. Kungoti na Pohorju Matevž Zgajner je imenovan za nadučitelja v Blagovni.

Pogreb kardinala Katschthalerja se je vršil na slovesen način dne 3. t. m. Po blagoslovitvi trupla v palači se je pomikal sprevoz v stolnico. Po cestah so tvorili špalir učenci in učence vseh solnograških šol. Spreveda so se udeležili načelniki katoliških društev, dijaških organizacij in udje teološke fakultete, na čelu jim odposlanec dunajskega knezonadškofa. Pogreba se je udeležil naš vladika, knezoškof dr. Napotnik, kateri je truplo rajnega slovesno blagoslovil ter vodil sprevoz. Krsti so sledili sorodniki pokojnika, njim pa cesarski zastopnik nadvojvoda Jožef Ferdinand, zastopnik vlade naučni minister pl. Husarek. Tem so se priključili državni uradniki vseh vrst. V stolnici se je po žalnem govoru in slovesni službi božji truplo visokkega cerkvenega dostojanstvenika položilo v grobnico.

Smrt kardinala Koppa. V Opavi je v sredo, 4. t. m., ob ob pol dveh zjutraj umrl kardinal knezoškof vratislavski dr. Kopp. V sredo dopoldne so zdravniki truplo mazilili, danes ob 10. uri dopoldne se vrši svečano blagoslovljenje. Opoldne ob enih se odpeljejo zemski ostanki s posebnim vlakom v Vratislavo, kjer bodo pokopani. Pri pogrebu bo nemškega cesarja zastopal knez Hatzfeld, našega cesarja pa nadvojvoda Karl. V šlezijemskem deželnem zboru se je spominjal deželni glavar rajnika. Vratislavski škofija namreč tudi sega v Avstrijo in je bil rajni član gosposke zbornice in šlezijkega deželnega zbora. V svojem govoru je šlezijski deželni glavar slavil pokojnikove neveljave zasluge, ki si jih je pridobil kot dolgoleten njegov namestnik. Omenil je tudi posebno to dejstvo, da je znal rajnik vedno odnose med državo in cerkvijo tako urediti, da ste obe za časa njegovega delovanja v najlepši harmoniji ob rešitvi visokih vprašanj delovali. Rojen je bil v Duderstafu na Hanoveranskem. Po končanih gimnazijskih študijah je stopil v državno službo kot telegrafski uradnik in služil kot tak dve leti. Potem je vstopil v bogoslovsko semenišče in prejel leta 1862 mašniško posvečenje. Služil je nekaj časa kot kaplan, potem je bil poklican v mesto in je bil leta 1871 imenovan za kanonika in generalnega vikarja. Nastopili so bridki časi za nemško cerkev, časi, ko je Bismarck vodil proti katoličanom brezobziren boj. V tem boju je pa Kopp stal zvesto na strani svojemu škofu. Leta 1881 je bil imenovan za škofa v Fuldi, leta 1888 za knezoškofa v Vratislavi; leta 1893 ga je papež Leon XIII. v priznanje njegovih zaslug počastil s kardinalskim purpurjem. Bolezen, ki ga je spravila s sveta, si je nakopal meseca februarja, ko se je peljal v odprtem avtomobilu ter tako hudo prehladil. Katoliška cerkev na Nemškem je z njim izgubila odličnega škofa, ki ga bo tem težje kdo nadomestil, ker ni vsakemu dana tolika mera diplomatične sposobnosti, kot jo je imel rajni kardinal Kopp, ki je ob enem veljal za osebnega prijatelja nemškega cesarja.

Zopet zmaga. Poroča se nam iz Ponikve ob j. ž.: Pri občinskih volitvah dne 2. in 3. marca t. l. je zmagala Slovenska kmečka zveza v tretjem in drugem volilnem razredu. Vsa čast zavednim volilcem! Zmagonosna zastava Slovenske kmečke zveze povsod naprej!

Obstrukcija — delo. Živo se še spominjamo onega znamenitega shoda pri „Belem volu“ v Celju, ko so v začetku obstrukcije naši poslanci dr. Benkovič, dr. Korošec in dr. Verstovšek pri nabito polni dvorani tolmačili slovenskim Celjanom vzroke obstrukcije. Z navdušenjem se je takrat odobrila njih taktika, ko smo slišali o vnebovpijočih krivicah, ki se nam gode v Gradcu. Ravno tako nas sedaj navdušuje navdušenje in ponos, ko smo videli naše poslance po trdem obstrukcijskem boju pri delu za blagor naše Spodnještajerske. Količino dobrega in velpomembnega se je izvršilo pod spretnim delom naše delegacije pri zadnjem zasedanju! Zadoščenje imajo zdaj vsi tisti volilci, ki so stali neomahljivo za svojimi poslanci.

Mednarodni liturgični kongres. Meseca julija se bode vršil v Westminsteru internacionalni liturgični kongres. Ta kongres je torej prvi, ki se ne vrši v Belgiji.

Z dinamitom nad škofa. Iz Bukarešte se poroča, da se je posrečilo ondotni policiji zaslediti povzročitelja atentata v Debrečinu. Imenujeta se Kataracu in Kirilov. Z avtomobilom sta jo pa še pravčasno odkurila v Ploješti, odkoder se je zgubila sled za njima. Poizvedovanja se nadaljujejo.

Med svetnike, oziroma blažene, se v bližnji dobi prištejejo: Devica Orleanska, katere svetniški proces bo najbrže še tekom letošnjega poletja dovršen! dalje se pripravljajo postopanje za proglasitev blaženim: Marije Crucifix di Rosa iz Brescije, Marije Magdalene Fontaine in Marije Klotilde sv. Fr. Borgia, nadškofa Oliverja Plunkotta iz Armagha in Georgija Augusta, imenovanega „brat Jörg“, po rodu iz Pfrontena na Bavarskem, ki je leta 1762 v duhu svetosti umrl v Frascati na Italijanskem.

Vstop v domobransko častniško službo. Dunaj, dne 4. marca. Domobransko ministrstvo je izdalo ukaz, v smislu katerega se sprejemajo rezervni kadetje, praporščaki in enoletni prostovoljci po končanem službenem letu kot aspirantje za aktivno službo v deželni brambi. Aspirantje, ki zadovoljivo doslužijo po-

izkusno leto, se po preteku enega leta, če se izkažejo praktično usposobljeni, imenujejo za poročnike v deželni brambi.

Konec „kmečkega strahu“.

Iz Wolisberga na Koroškem je prišlo poročilo, da je kmečki strah uničen. Našli so ga lovci v takimenovanem Waldsteingrabnu blizu štajerske meje na Golici. Zadnji strel mu je dal ravnatelj papirnice g. M. Diamand. V Wolisbergu vlada splošno prepričanje, da je ubiti volk pravi kmečki strah. Poroča se o tej ustreljeni zverini še sledeče: V Wolisbergu povzroča ta vest mnogo zanimanja in veselja. Takoj, ko se je zvedelo, da biva zver med štajerskimi in koroškimi alpami, so se podali spretni lovci na lov. Vsi v urni naglici mobilizirani lovci so korakali hrabro na Golico in takoj našli sledi. Ob starih popoldne je opazil zver najbolj korajžen lovec Steinbauer in takoj ustrelil na razdaljo 150 korakov, vendar pa tako spretno, da je zadel zver naravnost v prsa. Zver je zbežala hudo krvaveča in natančna preiskava sledi je dognala, da je zver smrtno ranjena. Kroglo so našli popolnoma potlačeno na kraju, kjer je bila zver obstreljena, v snegu. V prepričanju, da je zver hudo ranjena, so lov prekinili. V četrtek ob 7. uri zjutraj se je lov nadaljeval. Sled je zver izdala. Strelec so ves teren okoli nje obkolili in opoldne našli zver, ne daleč od kraja, kjer je Steinbauer streljal na njo, ležečo pod neko skalo. Strel je počil, ali zver je zopet zbežala in g. Diamandu se je posrečilo, v razdalji 200 korakov z dvema streloma ubiti zver. Med lovci je zavladalo velikansko veselje. Steinbauer je dobil lovske časti, pa tudi Diamandu so čestitali.

Zanimanje za nekdanj tako zagonetno divjačino je splošno. Velik volk je, precej star, ki ni na noben način ušel iz menažerije, ampak popolnoma divje živel od mladih nog. Visok je približno 70 cm in tehtal 38 kg, kakor kak velik bernardinec. Ustreljeno zver so prenesli v Wolisberg. Srečnim strelcem hiti vse napravljati burne ovacije; sprejela jih je velika množica z muziko. Gospod ravnatelj Diamand je sin ustanovitelja bruske papirnice. Studiral je tehniko v Gradcu in stopil potem v službo grofa Henckel plem. Donnersmarck in fungira pri njem kot ravnatelj celuloidne tovarne v bližini Beljaka. — Lovec Steinbauer je tudi v službi grofa Henckel-Donnersmarcka.

Te dni so ustrelili tudi drugi kmečki strah, — namreč velikega psa. V Hirschegegu je lovec Fuchs dne 2. marca ustrelil podivjanega psa, ko je priletel iz gozda. Dolg je bil 103 cm, visok spređaj 62, zadaj pa 56 cm, močan in debel. Sddijo, da je ta pasja mrčlna trgala ovce in druge živali.

Sedaj bo pa menda konec „kmečkih strahov.“

Hmelj.

Žatec, začetkom marca.

Če vse ne vara, je že prišlo na hmeljskem trgu v Žatecu do toli pričakovanega preobrata. V zadnjih dnevih je bilo popraševanje po hmelju zopet živahnije in se smelo trdi, da se je poprođalo in kupilo do 200 bal hmelja, deloma inozemskim, deloma tujezemskim kupcem. V nasprotju s poslednjim časom, ko se je prodajal in kupoval hmelj le manj vredne in srednje kakovosti, se je tokrat prodajal in kupoval hmelj vsake vrste, tudi prima-kakovosti. Z ozirom na živahnije popraševanje so se cene posebno za hmelj srednje kakovosti precej dvignile, cene so postale v obče trdne. Danes se plačuje za žatečki hmelj 256—300 K per 50 kg.

Danes zadnja cena 300 K ni več, kakor se je javljalo prej, nominalnega značaja, ker takrat hmelja prima-kakovosti sploh ni bilo na trgu, ampak se je le nekaj večjih partij na račun tujezemstva prevzelo za to ceno. Poizvedbe, ki jih je storilo žatečko hmeljarsko društvo po občinah, so dognale, da je koncem februarja pri producentih še bilo kakih 600 bal, torej okroglo 1200 stotov hmelja v zalogi.

Popraševanje po tujem hmelju pa ni bilo tako živahno in se ga je le malo kupilo. Cene za štajerski, ogrski in gališki hmelj so se gibale med 180—200 K per 50 kg.

Vreme je večinoma vlažno in megleno in pri takem vremenu ni misliti pričeti z delom na hmeljskem polju, vsled česar je nujno želeli bolj suhega vremena.

Pomladansko gnojenje hmelja.

Najbolj prikladna gnojitev hmelja je s hlevskim gnojem. Toda z njim se mora le tedaj doseči najboljši vspehe glede na kakovost in množino pridelanega hmelja, če se pridene hmeljskemu gnoju še tudi nekaj mineralnega gnojila, in sicer na hektar: a) 250 do 400 kg superfosfata ali 300 do 500 kg Tomaževke moke; b) 150 kg 40odstotne kalijeve soli ali 450 kg kajnita; c) 150 kg kilijevega salpetra ali 125 kg žvepleno-kisastega amonijaka. Paziti je pa na to, da se mora sedaj mineralni gnoj nasipati tanko in široko. Na sadiko se ne sme potrositi umetno gnojilo.

Če pa se naj hlevski gnoj popolnoma nadomestja z umetnim gnojilom, se mora po rodovitnosti zemlje porabiti na vsak hektar: a) 500 kg superfosfata ali 600 kg Tomaževke moke; b) 250 do 350 kg 40odstotne kalijeve soli ali 500 kg kajnita; c) 400 do 500 kg kilijevega salpetra ali 310 do 390 kg žvepleno-kisastega amonijaka, ali 320 do 410 kg apnenega

dušika. Kilijev salpeter prav radi po dvakrat natrosijo, amonijak in apneni dušik pa samo v eni porciji. Tomaževo moko in žvepleno-kisasti amonijak, nadalje superfosfat in Tomaževo moko se pred potrošenjem ne sme skupaj zmešati, ker se sicer izgubi amonijak, oziroma se ne raztopi v vodi raztopljenega fosforjeva kislina.

Prof. Wagner.

Štajersko.

Mariborske novice.

Osebnost. Duh. svetnik Jan. Ev. Vreže, c. kr. profesor veronauka na deškem in dekliškem učiteljskem v Mariboru, eksaminator in kn.-šk. komisar pri izpitih učiteljskih kandidatov za ljudske in meščanske šole, je pomaknjen v sedmi činovni razred.

Društvo krščanskih mož in žen je priredilo v Götzevi pivovarni shod, kjer so govorili o tem, „ali je Bog. Haeckel pravi ne, biblija pravi da.“ Dvajset helarjev vstopnine je moral plačati, kdor je hotel slišati hujskarije proti veri tega nekrščanskega društva, ki si privzema ime „krščanski“, da bi vlovilo — kratkovidneže. Obisk pa je bil le bolj klavern.

Umrli je gimnazijski dijak Viktor Kac, sin mariborskega zdravnika dr. Kaca. Vnelo se mu je slepo črevo in smrtnih posledic te bolezni ga ni mogla rešiti operacija. V četrtek ob pol sedmi ur. zjutraj je izdihnil svojo mlado dušo v nežni starosti 11 let. Pogreb bo v soboto, dne 7. marca, ob 4. uri popoldne. Žalujočim starišem naše sožalje.

Smrtna kosa. Dne 2. t. m. je umrl tukajšnji poštni kontrolor Ludovik Bučeschinsky v 40. letu svoje starosti. Bil je načelnik mariborske skupine nemških poštinskih uradnikov. „Marburgerca“ ga hvali kot velikega Nemca.

Voditelja naših liberalcev, gospoda Kejžarja, opozarjamo na to, da so začeli mariborski liberalni odvetniki jemati v svoje pisarne osebo, katero ni niti slovenščine zmožno. Pripetil se je do sedaj eden slučaj, a drugi baje — slede. V javnih uradih zahtevamo uradnike in uradnice Slovenke, v svoje pisarne pa — sprejemamo nemške frajle, dočim nebroj slovenskih deklet ne more dobiti službe. G. Kejžar bo gotovo izvedel za vzroke tega liberalnega narodnega dela, o katerih se — v liberalnih krogih marsikaj šepeta. Mogoče mu bo dal g. Planinšek potrebne, verodostojne informacije.

Javna zahvala. Zavod šolskih sester v Mariboru si šteje v prijetno dolžnost, se tem potom očitno zahvaliti slavnemu mariborskemu prebivalstvu za nepričakovano naklonjenost, s katero je iznenadilo sestre, ki so nedavno prosile miloščine za dobrodelne namene zavoda in šole. Vsak dar, vsako tudi najneznatnejšo žrtev iz prave krščanske ljubezni naj ljubi Bog blagim darovalcem bogato poplača tu in v večnosti!

Predavanje o alkoholnem vprašanju se vrši prihodnjo nedeljo 8. marca ob 4. uri popoldne v prostorih katoliškega delavskega društva, Flössergasse št. 4. Predaval bo predsednik „Svete vojske“, prof. Fr. Kovačič. Delavci, pridite v obilnem številu, alkoholno vprašanje je ena glavnih točk socialnega vprašanja.

Slovensko gledališče. Kakor smo že poročali, se je proslava 500letnice ustoličenja preložila na belo nedeljo, dne 19. aprila. Slavnost namreč zahteva toliko tehničnih predpriprav, da jih ni mogoče v tako kratkem času izvršiti. Mesto slavnosti pa vprizori mariborsko Dramatično društvo dne 22. sušca krasno zgodovinsko sliko „Quo vadis?“ Nepotrebno bi bilo, mnogo pisati o tej igri. Ta igra tvori vredno vrstnico igre „V znamenju križa“, katere je vsem tako izredno ugajala, da je še danes ne morejo pozabiti. Dramatično društvo se ne straši ne truda ne stroškov, da vprizori po daljšem času zopet nekaj res lepega, zato po vsi pravici pričakuje, da pohiti dne 22. sušca vse od blizu in daleč v slovensko gledališče. Začetek predstave je točno ob pol osmi uri zvečer ter se pri tej igri z ozirom na zunanje goste ne bo prav nič čakalo. — Za cvetno nedeljo, dne 5. aprila, se pripravljajo pasijonske igre, s katerimi upamo vspešno zaključiti letošnjo peto sezono slovenskega gledališča. Povdarjamo pa že danes, da nam radi kratkega časa in predpriprav za 500letnico ne bo mogoče, ne ene in ne druge teh dveh predstav ponoviti!

* **Dijaški kuhinji** v Mariboru so darovali naslednji p. n. dobrotniki in dobrotnice: po 5 K: Jurkovič Martin, dekan, Lovrec Andrej, kaplan; 4 K: učiteljica Ivančič Nina; 3 K: kaplan Kos Mihael; po 2 K: tržan Dajak Fric, veleposestnica Marija Postružnik, šolski ravnatelj Robič Janez, učiteljica Robič Julijana, trgovec Seršen Franc, odvetnik dr. Stajniko, učiteljica Wessner Josipina; po 1 K: podobar in kamnosek Jakob Golobič, učiteljica Herzog Leonida, lončar Kociper M., trg. sotrudnik Gust. Ozmeč, čevljar Ozmeč Franc, solistator Fr. Pajnhart, tržan Jakob Rajh, kaplan Rezman A., klobučarica Ana Robek, uradnik Roman Röck, brivec Veselič Pero, trgovec Vršič Srečko, učitelj Zacherl Fran; 42 v: učitelj Venigerholec Miroslav; 40 v: učit. Mikl Ciril; vsi v Ljutomeru; Zacherl Mirka, učiteljica pri Sv. Križu, 1 K: Rakovec A., gostilničar na Podgradju, 1 K: nabral na dvojni gostiji Dunaj-Slavič in Slavič-Ivanjšič na Kamensčaku K 10.52; na gostiji Trstenjak-Bruncič na Krapji K 2.50; dr. Medved 20 K: gostje na gostiji Lešnik-Horvat 8 K; gostje na gostiji Vinko Lončarič in Jul. Kocjan 15 K; gostje na zlati gostiji Franca in Franciške Striša 9 K; kaplan Trinkaus 5 K; kaplan Franc Spindler 5 K; dr. Ivan Mlakar, stolni dekan, 200 K; kaplan Gorjup Peter 5 K; profesor dr. Leop. Poljanec 5 K. — Vsem dobrotnikom in dobrotnicam stotero: Bog plati!

Maribor. Se enkrat opozarjamo na občni zbor mariborske skupine J. S. Z., ki se vrši v nedeljo 8. marca, ob 10. uri dopoldne v Zadr. Zvezi.

Maribor. Vabimo na igro, ki jo drugi priredijo udje Katoliškega pomočniškega društva v nedeljo, dne 8. marca 1914 v dvorani Apothekegasse šte. 6 v Mariboru. Spored: 1. Petje, mešan zbor vrlih cerkvenih pevcev iz Kamnice. 2. Vesela igra v 3 dejanjih: „V Ljubljano jo dajmo!“ Blagajna se odpre ob sedmi uri. Začetek točno ob osmih zvečer.

Maribor. V slovenskem gledališču se dne 22. sušca priredi zgodovinska igra „Quo vadis“, vrstnica igre: „V znamenju križa.“

Celjske novice.

Propore! Kakor bi vrgel bombo med naše mestne očake, je vplival na nje propore. Oddahnili so si za sedaj, ker je graški propore po zaslugi naših poslancev začasno marširal v koš. Toda stvar pa ne sme več počivati. To napredno, pravično volilno pravico mora dobiti tudi Celje. Tiha nemška opozicija proti kranjskim Javornkom in Ambrožičem si tudi želi take volilne pravice, kjer bi prišla tudi do besede. Zdaj pa mora radi tega, da ni narodno izdajalska, voliti tako, kakor celjskim mogočnejšem ugaja, drugače pa molčati kot grob. S politiko nemškutarjev pa niso zadovoljni tudi srednji trgovci in obrtniki. Dan 20. septembra 1908 še jim je v živem spominu. Takrat so celjski nemškutarski pobalini potrlji šipe slovenskih tvrdk. Kdo je imel od tega škodo? Edino nemški trgovci in obrtniki. Slovenci so namreč od takrat zahajali le k takim tvrdkam, ki so imele potrte šipe. Nemške tvrdke pa so klele pri praznih blagajnah nad tako nemškutarsko politiko. Propore se ne da več ustaviti. Slovenci ga bodo zahtevali tem bolj, ko so ž njim dali vstop v ljubljanski magistrat Nemcem. Zato ne izgine več s slovenskega programa. Sovražnik Slovencev in sovražnik miroljubnih nemških Celjanov je, kdor se mu ustavlja. Mi ne bomo zamudili, sovražnikov proporca pokazati Slovincem v pravi luči.

Celje. Bližajo se volitve, radi tega je za liberalce potrebno iti med ljudstvo. Ker pa nima Narodna stranka denarja za agitacijo, mora pomagati, kakor leta 1909, liberalna Zveza. Širni javnosti je znano, da so leta 1909 gg. Spindler, Lesničar, Stibler, Prekoršek itd. polagali svoje račune liberalni gospodarski organizaciji za to, ker so marljivo pripravljali tla za ustanovitev novih organizacij; kdor trdi, da so agitirali za liberalne kandidate, namenoma govori neresnico, ker so v knjigah vsi izdatki izkazani kot „izdatki za pospeševanje združništva.“ — Sedaj je začel z agitačnimi potovanji g. Stibler, kateri se ponuja po celem Sp. Štajerskem. Baje hoče postati popularen in o priliki poskusiti, kako se lahko propade kot kandidat za deželni, oziroma drž. zbor. Svetujemo mu, da naj rajše ostane v Celju in se zanima za znižanje obrestne mere, ker ni v čast slovenskemu združništvu, da se zahteva 7% obresti za kredit, propad pri volitvah pa lahko mirno — prepusti dr. Kalanu ali Spindlerju ali Lesničarju ali kateremu izmed onih celjskih liberalcev, kateri še tega veselja niso doživeli.

Umrli je dne 27. februarja Jožef Charvat, priden učenec 3. gimnazijskega razreda, sin tukajšnje-ga poštne uradnika.

Celje. Dne 2. marca t. l. so imele bojda „mlade deklice“ posvetovanje o lovskem plesu v postnem času, kakor pravi „Vahtarca.“ Tudi znamenje lovcev „Jagaballa“!

Celje. Naš nemški listič ponatiskuje laž, da župnik Kokol ni dal pokopati nekega mrliča, ker je bil Nemec.

Celje. Na večer pred pustom je več fantov iz Gaberja naredilo obhod kot maškorkji. V posameznih hišah pa niso več spoznali razločka med moj in tvoj ter vzeli nekaj reči seboj. Njih pustno lahkomišelnost zasleduje sodnija.

Pretep. Dne 28. februarja je šel ob 7. uri na večer tovarniški delavec Franc Lednik iz Zgornje-Hudinje v cinkarno na delo. Ko je bil že blizu cinkarne, je v temi butnil ob dva fanta, ki jih ni opazil. Fanta je to tako razjarilo, da sta odtrgala kar od bližnjega plota vsak po eno lato ter jela udrihati po Ledniku. Zlomila sta mu levo roko. Spraviti so ga morali v bolnišnico. Orožnik Gorjup je pa izročil oba pretepača, brata Franca in Karola Bergerja, celjskemu sodišču.

Redna avtomobilna vožnja med Celjem in Ljubljano ter nasprotno se začne zopet z dne 10. marcem. Odhod iz Celja ob 6% rui zjutraj, prihod v Ljubljano 9% dopoldne. Odhod iz Celja ob 2% uri popoldne, prihod v Ljubljano 5% popoldne. Tudi iz Ljubljane vozi avto po starem ob istem času.

Celje. Občni zbor izobraževalnega društva se vrši v nedeljo, dne 8. marca, ob treh popoldne, v dvorani hotela „pri belem volu.“ Na dnevnem redu je volitev odbora in govor g. učit. Levstika.

Ptujske novice.

Shod J. S. Z. V nedeljo, dne 8. marca, se vrši shod J. S. Z. v minoritskem samostanu dopoldne ob 11. uri v posojilniških prostorih. Delavci, posli, viničarji in vsa zavedna mladina, vsi ta dan na ta shod! Govornik pride iz Maribora.

Ptuj. Kmetijska podružnica za ptujsko okolico priredi na praznik, dne 19. sušca, ob 9. uri predpoldne, pri gospej Zupančič v Ptuj zborovanje govedo- in konjerejev ptujskega okraja. Namen je poizvedeti, kakšne bike in žrebce zahtevajo z ozirom na pasmo. Izražene želje se bodo predložile merodajnim krogom. K zborovanju pride tudi zanesljivo gospod živinorejski nadzornik Martin Jelovšek, ki bo predaval o živino- in svinjereji; zate vabi vse gospodarje in gospodinje ter pričakuje prav obilno udeležbo — odbor.

Sv. Marko pri Ptuj. V nedeljo, dne 8. marca, priredi „Sveta vojska“ tukaj dvojno predavanje in

sicer predpoldne za šolske otroke, popoldne za žensvo. Govori tajnica „Svete vojske“, gđc. Stupca.

Trboveljske novice.

Volitve. Ta teden so bile pri nas občinske volitve, ki so izpadle za slovensko stvar prav neugodno. V 3. razredu so zmagali socialni demokrati s 700 glasovi od oddanih 711 glasov. V 1. razredu so zmagali Nemci, v 2. razredu pa slovenska kandidačna lista, izmed katerih je polovica gevekovcev. Kje so torej slovensko-napredne Trbovlje? Kako so se slovenski liberalni listi ponašali, češ, Trbovlje so naše, so slovenske in napredne! Volitve pa so pokazale, da so Trbovlje socialdemokratske in nemške. Tako pač znajo slovenski liberalci braniti slovenske občine. List za listom pada s slovenskega liberalnega drevesa. Nazadnje bodo štrlele kvišku same gole suhe veje — liberalni voditelji. Tako se godi tistim, ki jim je liberalizem vse in gotovo prvo, po katerim še le pride narodnost. Obramba slovenske narodnosti pa leži vsepovsodi na Slovenskem v rokah krščanske narodne stranke.

Drugi kraji.

Krčevina pri Mariboru. V soboto, dne 28. feb., se je zaključila po trimesečnem delovanju v navzočnosti okrajnega glavarja, predsednice komiteja, preblage gospe baronice Twickel in nadzorujočih učiteljev šolska kuhinja. Pri tej priložnosti zahvalila sta se učenec in učenka v imenu vseh obdarovanih otrok posebno blagi gospej baronici, ki prav po materinsko vodi in podpira šolsko kuhinjo, in tudi vsem dobrotnikom. Marsikateremu zaiskrila se je solza v očeh, ko je slišal iz otroških ust v priprostih besedah pripovedovati, koliko so ubogi otroci vsled silnega mraza letos pretrpeli in kako dobro jim je dejalo to plo kosilce. V prisrčnih besedah zahvali se nato tudi gospod okrajni glavar pl. Weiss vsem dobrotnikom in posebej gospej baronici Twickel ter učiteljskemu na njih človekoljubnem delovanju. Bodi tudi na tem mestu še enkrat vsem blagim dobrotnikom in prijateljem mladine izražena prisrčna zahvala.

Spielfeld. Železniška postaja Spielfeld dobi že bojda v kratkem ime Spielfeld-Strass.

Cmurek. Dne 4. t. m. je na železniški postaji počila cev, ki dovaja vodo za parni stroj. V trenutku je bila na celi postaji povodenj, ki so jo le sčasoma odpravili.

Ormož. V našem mestecu imamo živahno politično življenje. Nismo samo ločeni v „klerikalce“, liberalce in nemškutarje, ampak imamo med liberalci samimi tri stranke: Narodno, Dan-ovo in „klerikalno-liberalno.“ Prva se drži na površju le s pomočjo ženstva, večina inteligence pripada Danovi struji, nekaj je „klerikalnih“ liberalcev, kateri dopisujejo v „Dan“ in „klerikalne“ časopise in skušajo potom Danovce in „klerikalnega“ časopisja priti na površje. Najbolj zanimivo pa je, da sede voditelji teh struk, ki z vsemi mogočimi sredstvi drug drugemu spodkopujejo tla, — v glavnem odboru Narodne stranke v Celju.

Ribnica na Pohorju. Naše kmečko bralno društvo je imelo zadnjo nedeljo, dne 1. marca, v svojih društvenih prostorih občni zbor, ki kateremu je privabilo tudi neude. Nad 200 ljudi se je zbralo in pozorno sledilo točkam sporeda. Predsednik gospod L. Držičnik povdarja v pozdravnem govoru, da „stoji bralno društvo že od svojega početka na odločno katoliško narodnem stališču: ljubimo sv. vero in pa sv. cerkev, ljubimo lastni narod in materni jezik. Tajnik poroča o izborni uspehih društvenih prireditvah dne 12. in dne 25. majnika 1913, na katerih se je vprizoril „Deseti brat“, o ustanovnem shodu Mladeniške in Dekliške zveze dne 21. septembra 1913, o mesečnih sestankih in polletnem delovanju naših mladinskih organizacij; mešani pevski zbor šteje okrog 35 pevcev. Blagajnik poda račun, ki kaže 155.33 K dohodkov, 116.69 K stroškov, torej 38.64 K gotovine. Društvo si je lansko leto omislilo tudi nov gledališki oder za 159.96 K. Knjižničar poroča o stanju knjižnice, ki šteje 511 knjig in 24 listov starejših letnikov; letos ima društvo na razpolago 10 listov. Mladina knjižnico izredno marljivo porablja: od ustanovitve Mladeniške in Dekliške zveze, to je od dne 21. septembra 1913 do dne 1. marca 1914, torej v petih mesecih, se je izposodilo 222 knjig, ne samo zabavnih, ampak tudi mnogo poučnih. Čast naši tako ukažljivi mladini! Predsednik predlaga, da se namesto dveh odstopivših odbornikov izvolitve v odbor dve zastopnici ženstva: gospa Brigita Kajzer iz Janževega vrha in gospodična Pepca Zapečnik iz Ribnice. Predsednik Mladeniške zveze Fr. Miklave slika v ognjivem govoru vrednost lepe, čisto preživele mladosti. Angela Miklave deklamira Simona Gregorčica „Jeftejevo prisego.“ Podpredsednica Dekliške zveze, Micka Ričnik, v krepi in odločni besedi pojasni namen Dekliške zveze, ki je: navduševati mladenke za sv. vero, sv. cerkev, verno, čednostno, pošteno in čisto življenje, spodbujati jih k ljubezni do slovenskega naroda in do maternega jezika, bodisi k ljubezni do kmečkega stanu, kmečkega dela in do dragih domačih, izobražati mladenke in jim nuditi nedolžno in pošteno razvedrilo. Predsednica Dekliške zveze Pepca Zapečnik in mladenka Micka Medved vprizorita v ginljivem nastopu Silvin Sardenkovo „Samostansko lilijo“, ki je privabila marsikateremu gledalcu solzo iz oči. Predsednik opozarja k sklepu na

veliki pomen Mladeniške in Dekliške zveze za naše bralno društvo, ki se je v 'mladinskih organizacijah pomladilo, povdarja njiju pomen za posamezne člane obeh zvez ter zaključí občni zbor z željo, da bi zborovalci ostali zmirom naklonjeni 'bralnemu društvu in njega mladinskim odsekom.

Poljčane. (Pod kolesa je prišel.) Dne 26. febr. se je peljal pek Franc Bregar iz Pekla proti Ločam. Kar naenkrat se mu zvrne voz in Bregar je prišel pod kolo. Eno nogo mu je grozno razmesarilo.

Kostrivnica pri Slatini. (Požar.) Dne 26. febr. je pogorela hiša posestnici Antoniji Poklič. Zgorelo je tudi vse pohištvo. Zavarovana je bila le za neko neznatno svoto.

Smarje. Kakor izvemo, so v zadnjem času izstopile štiri stare posojilnice, in sicer v Trbovljah, pri nas, v Vojniku in Braslovčah iz celjske liberalne 'Zadružne zveze, tem pa še slede druge, katerim ne ugaja gospodarstvo pri zvezi in žele, da bi se združile vse štajerske slovenske zadrage v jedno pokrajinsko zvezo.

Kozje. (Orožnik ustrelil konjskega tatu.) Na cesti Kozje—Podšreda je ustrelil orožnik 29 let staro konjskega tatu Henrika Figer, ker je hotel uteti orožniku. Figer je kradel konje in drugo živino na Hrvaškem ter je isto za slepo ceno prodajal na Štajerskem in Kranjskem. Figer je že enkrat utekel iz zapora ter je baje paznika, ki ga je zasledoval, ustrelil. Na vesti ima najbrž tudi več vlovov, ki so se vršili v zadnjem času ob štajersko-hrvaški meji. Zloglasnemu vlomilec in konjskemu tatu je sedaj za vedno odklenkalo.

Buče. V nedeljo, dne 22. februarja, smo ob veliki udeležbi ljudstva pokopali skrbno gospodinjino in blago mater Marijo Sinkovič, roj. Debelak. N. v m. p. — V ponedeljek se je pa poročil priden mladenič in pos. v Bučah, Anton Zlender, s kmečko hčerjo M. Pribil iz Verač. Obilo sreče! Na gostiji se je nabralo za Slovensko Stražo 7 K 30 vin. Lepa hvala!

Pišce. Zlato poroko je obhajal dne 16. februarja t. l. odločen naš pristaš in vedni naročnik našega lista, gospodar Anton Kostevc v Podgorju. Značajnemu, delavnemu in za vse dobro mladeniško navdušenemu možu še želimo ob strani ljubeznive ženke in v veselje večinoma že preskrbljenih otrok, še mnogo srečnih let! Obenem je bila poročena tudi najmlajša hčerka Tončka z vrlim mladeničem Tončekom iz ugledne hiše Černelčeve. Bila srečna!

Savinjska dolina. Dne 2. marca je bilo v deželni zbornici dovoljeno posojilo mestu Gradec—Maribor v znesku 7.000.000 K, za napravo elektrike, katero namerava po jako nizkih cenah oddajati tudi občinam na Spodnjem Štajerskem. Tovarna se bo že letos pričela graditi nad Mariborom ob Dravi. Opozarja se županstva na Spodnjem Štajerskem, da ne sklepajo sedaj z zasebnimi podjetniki nikakršnih pogodb ter naj počakajo do zgotovljenja omenjene tovarne.

Gomilsko. Pustna veselica, katero je priredilo Bralno društvo dne 22. svečana, je vkljub slabemu vremenu prav dobro uspela. Prav posebno hvalo pa izreka Bralno društvo vrlim Braslovčanom, ki so se v ogromnem številu odzvali našemu povabilu.

Št. Jur ob Taboru. Umrli je dne 26. m. m. po večletnem bolehanju Frančiška Hanžič v Ojstriški vasi. Žalujočemu možu, našemu uglednemu somišljeniku, in njegovi rodbini, v kateri je tudi rajne sin, č. g. bogoslovec Ivan Hanžič v Mariboru, naše srčno sožalje!

Brežice. Ob apostolskem nastopu p. Elpidija smo se dne 22. februarja navduševali tudi na shodu tukajšnjega odseka „Sv. vojske.“ Po poučnem govoru in deklamaciji se je oglasilo zopet nekaj novih članov. Napredujemo vendarle! Zdaj pričakujemo pa še protialkoholnega predavanja s skioptičnimi slikami.

Jarenina. Za Slovensko Stražo so darovali jarenski rodoljubi in prijateljskem sestanku pri Heriču na Pesnici 7 K. Hvala!

Jarenina. Za Slovensko Stražo se je nabralo na gostiji Sparl-Vodnik med veselimi svati 12 K 50 vin. Slava obmejnim narodnjakom!

Orehova vas. Na Horvatovi, po domače Salaminovi gostiji v Orehovi vasi se je nabralo med svati 8 K za Dijaško kuhinjo v Mariboru. Živio!

Sv. Trojica v Slov. goricah. Cebelarska podružnica pri Sv. Trojici ima svoj občni zbor dne 8. marca, ob 8. uri zjutraj, pri g. Minariču.

Sv. Marko niže Ptuja. V nedeljo, dne 8. marca, bo predavala gosp. Antonija Stupca iz Maribora o „Sveti vojski“ ali družbi treznosti in sicer za šolske otroke v šoli, takoj po pozni službi božji, za žene in dekleta v Posojilnici po večernicah.

Središče. V nedeljo, 8. marca, ima D. Z. svoj mesečni sestanek. Dekleta, pridite v obilnem številu!

Ljutomer. Blagorodni gospod baron Nagl, zasebnik v Ljutomeru, je podaril društvu Orel 100 K. Bog plati! Bog živi posnemovalce!

Sv. Jurij ob Ščavnici. Vrla rodoljubka Micika Vršič je nabrala 6 K za Slov. Stražo. Od tega so darovali 3 vrli mladeniči 5 K. Živio!

Brezno ob Dravi. Gregorjeva nedelja bo letos izjemoma že dne 8. sušca, zaradi sv. misijona, ki se dne 15. marca v St. Ožbaltu konča in na Remšniku pa isto nedeljo prične.

Marenberg. Dekliška zveza ima v nedeljo, dne 29. marca poučni shod.

Sv. Ilj pri Velenju. Dne 8. sušca po večernicah bo imelo tukajšnje bralno društvo svoj letni občni zbor po navadnem sporedu. Prijatelj društva in lepega berila se uljudno vabijo.

Šoštanj. Jubilejna podružnica c. kr. kmetijske družbe za šoštanski kraj ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 8. sušca, ob 3. uri popoldne v prostorih cerkvene hiše pri Sv. Mihaelu poleg Šoštanja. Ker je na dnevnem redu tudi volitev odbora za dobo 3 let, vabijo se vsi člani podružnice, da se udeležijo v obilnem številu.

Konjice. Na Jožefovo, dne 19. marca, ima Katoliško politično društvo za konjiški kraj po stanovskem nauku obč. zbor. Poroča gospod državni in deželni poslanec Franc Pišek. Prijatelji Kmečke Zveze, zberite se iz celega okraja!

Konjice. Za Slovensko Stražo je dala Roza Kokol iz B. da 2 K. Gostje na gostijah: Vivod-Kotnik K 10,35, pobirala sta Franc Furman in Julia Kumer; Sibanc-Slapnik K 6, pobirala je nevesta Sibanc; Skoflek-Skale K 5,20, pobirala Julia Kumer; Bogatin-Bogatin K 4,30, pobirala Terezija Godec. Naj Bog živi vse narodno zavedne Slovence!

Loškagora pri Zrečah. Na svatovski Oprešnik-Gričnik se je za Slov. Stražo nabralo 2,20 K. Hvala!

Novacerkev. Cebelarska podružnica v Novicarkvi pri Vojniku uljudno vabi svoje člane, da vplačajo udmino v znesku treh kron.

Polzela. Kat. bralno društvo na Polzeli ima v nedeljo, 8. sušca, ob 3. uri popoldne, v bralni sobi svoj občni zbor z običajnim dnevnim redom.

Rečica ob Savinji. Tukajšnje Kmetijsko društvo ima svoj redni občni zbor dne 8. sušca 1914, popoldne ob 3. uri, v gostilni g. Jožefa Stiglic, po domače Cujež. — Eno uro pozneje pa se vrši tudi redni občni zbor Ljudske hranilnice in posojilnice v Rečici ob Sav. ravno v istih prostorih.

Rečica. Bikorejska zadruga javlja po svojem načelniku A. Turnšku, da se vrši prvi občni zbor v ponedeljek, dne 9. marca, dopoldne ob osmih v lokalni Prislani. Govori dež. živinorejski nadzornik g. Jelovšek.

Sladka gora. V nedeljo, dne 8. marca, po večernicah, se vrši občni zbor bralnega društva, mladinskih zvez in podružnice Slovenske Straže. Sedaj, ko ponehava zima v naravi, naj na stopi ljubka in živahna pomlad po dolgem odmoru zopet enkrat tudi v našem društvenem življenju.

Sv. Jurij ob juž. zel. Na gostiji Pečar-Vodeb nabrala je Vrečko Minka 7,21 K za Slov. Stražo.

Sv. Jurij ob južni zel. V nedeljo, dne 15. marca 1914, priredi tukajšnja kmetijska podružnica predavanje o gozdarstvu. Predavanje se vrši ob 4. uri popoldne na kmetijski šoli. Predaval bo g. gozdarski komisar J. Urbas iz Maribora.

Smihel nad Mozirjem. Tukajšnja kmetijska podružnica priredi v nedeljo, dne 8. sušca, ob pol 11. uri predpoldne, v tukajšnji šoli poučno predavanje. Predaval bode gospod živinorejski nadzornik Martin Jelovšek o živinoreji. Gospodarji in gospodinje, pridite v mnogobrojnem številu!

Zakot pri Brežicah. Kmetijska podružnica Zakot ima svoj občni zbor v nedeljo, dne 8. marca, ob pol štirih popoldne v restavraciji g. Volčanška na brežiški postaji.

Narodno gospodarstvo.

Pristojbine v telefonskih zadevah. Da se občinstvo obvaruje pristojbinskih prestopkov, se razglašča, da so glasom ravno izdanega razpisa c. kr. finančnega ministristva ne le prošnje za napravo ali prepis telefonskih naročniških postaj, temveč tudi še vse one vloge kolekovini podvržene (1 K od pole), s katerimi se zaprošajo premestitve, ali podajo odpovedi obstoječih postaj, nadalje vse vloge za znižanje, povrnitev, odmor itd. naročniških pristojbin ali drugih vplačil; z enakim kolekom je opremiti tudi še vloge, s katerimi se pospešuje rešitev kolekovini podvrženih vlog. Pripominja se, da se more pod v tar. poz. 75, lit. b, pristojbinskega zakona omenjenim javnim zavodom, upravam cerkvenega premoženja in občinam zakona dovoljeno oproščenje / na tem mestu od pristojbin, glede za nje namenjenih telefonskih postaj tedaj priznati, ako se gre za telefonske postaje, katere služijo krajevnomu prometu izključno delokrogu teh naročnikov, ter niso v pretežni meri določene za pogovore, kateri se tičejo zasebnih ali premoženjskih razmer teh oseb, rent in preodstatkov od istih, posebno tudi ne obratovanja industrijskih podjetij.

Davka prosto kuhanje žganja za mariborski okraj se ne oglašča pri kontrolnem okrajnem vodstvu, sedaj 'nidojsod uaupean uauou A ezejs eueueuy pri oddelku finančne straže v Wielandovi ulici štev. 14, vstric dr. Feldbacherjeve vile, blizu glavnega kolodvora. Tukaj se prodajajo tudi revizijske pole.

Čestokrat se poprašuje: Kje in kdaj sem se neki prehladil? V vrvenju življenja večkrat ni časa, da bi človek mislil na svoje zdravje. Pripriprosto sredstvo, kakor so na primer Faysove pristne mineralne pastilje, nudijo naravnost izbornu zdravilno sredstvo zoper nahlajenje vratu, kašelj in hripavost. Sezi po tem zdravilnem sredstvu!

Navadno najhujša je zima

v januarju. Tu treba posebno paziti še na svoje zdravje. Tudi najboljša obleka navadno ne zadostuje. Najboljše sredstvo zoper nevarnosti prehlajenja v zimskem času so pristne Faysove Sodenske mineralne pastilje. (Pazi na ime.) Obnesle so se izbornu zoper katar, kašelj, hripavost itd. Škatljica stane K 1.25.

Za visokošolsko mladino.

Podpornemu društvu za slovenske visokošolce na Dunaju so v času od dne 10. januarja do dne 3. februarja 1914 darovali: 120 K: dr. Anton Primožič, dvorni svetnik in deželni šolski nadzornik v Zadru (100 K ustanove); 50 K: zadnji ostanek čistega dobička dunajskega koncerta od dne 12. novembra leta 1913; 40 K: kmečka posojilnica na Vrhniki; po 20 K: dr. Fridr. Ploj, senatni predsednik na Dunaju, Ivan Nep. Murovec, dekan v Črničah, Jadranska banka v Trstu, okrajna posojilnica v Krškem in dr. Janko Bažnik, ministerjalni svetnik na Dunaju; 16 K: zbirka gđ. Vide Ogorelec in Mare Hafner na Škofljici; po 10 K: Ivan Ogrin, stavbeni mojster v Ljubljani, Josip Globočnik v Železnikih, dr. Lovro Požar, gimnazijski ravnatelj v Ljubljani, županstvo industrijskega kraja Ajdovščina, dr. D. Treo, odv. v Gorici, dr. Josip Jelenec, zasebnik, in dr. Pavel M. Valjavec, odvetnik, oba na Dunaju, dr. F. Horvat, notar v Brežicah, Franc Žužek, nadinženir v p. v Gradcu, dr. A. Lavš v Splitu, dr. Josip Wilfan in dr. Janko Šavnik, odvetnika v Trstu, Franc Kušar,

nadžupnik v Mengešu, Franja Picek v Ribnici, M. Ogorevc v Konjicah, dr. Martin Ehrlich, prof. bogoslovja v Celovcu, dr. Otmar Krajec, m. fizik v Ljubljani, Anton Reich, ravnatelj v Gradcu, M. Kolar, stolni dekan v Ljubljani, in dr. Franc Kos, prof. v pokoju v Gorici; 8 K: Mica Mladič na Dunaju; 6 K: dr. Janko Kersnik, ravnatelj kmečke posojilnice v Ljubljani; po 5 K: Evgen plem. Terbuhovič na V. Loki, Anton Svetina, notar v Pliberku, Minka Hrašovec-Homann v Radovljici, J. Detiček, notar v Celju, Mihael plem. Lukanc, polkovnik v Ljubljani, neimenovan Dunajčan (mesto koncertne vstopnine), dr. Albin Poznik, notar v Novem Mestu, dr. Urban Lemez, odvetnik v Slov. Bistrici, J. Hutter, katehet v Celovcu, dr. Fr. Derganc, primarij v Ljubljani, dr. P. DeFranceschi v Gorici, Anton Slamberger, notar v Kranju, Ivan Šorli, namestniški svetnik v Pazinu, Fr. Cerar, tovarnar slaničkov, Stob, Ivan Fortuna v Zatičini in dr. Rihard Jug na Dunaju; po 4 K: Matvejevič, Štefan Klun v Ljubljani, Ant. Klotič-Sabladoski, dvorni svetnik v pokoju v Trstu, Marija Pahernik, veleposestnica na Vuhredu, L. Schwentner, knjigar v Ljubljani; po 3 K: F. Tiller, sodnik v Gornjemgradu, Angel Casagrande v Ajdovščini, Leopold Vozlič, kaplan pri Sv. Vidu nad Gradcem, in Josip Hribar v Beljaku; po 2 K: Josip Meden, posestnik v Senožečah, dr. Matko Heric v Celju, dr. Ivan Tomažič, kn.-šk. tajnik v Mariboru, J. Omers, župnik v pokoju v Sežani, Fran Wisjan, izdelovalec voz v Ljubljani, dr. F. Kogoj na Jesenicah; po 1 K: Jakob Hibernik, dekan v Braslovčah, in dr. J. Arneje, župnik v Žreču na Koroškem. Vsega skupaj 656 K. — Naj prejmejo vsi plemeniti darovalci odborovo toplo zahvalo za naklonjene darove! Odbor je v tekočem šolskem letu razdelil med revne visokošolce že 4610 K in zamore nadaljevati delitev podpor le, če se ga spomnijo še novi dobrotniki visokošolstva. Darove naj se nakazuje ali po polonicah ali na naslov blaginika: dr. St. Lapajne, odv. na Dunaju, I., Bräunerstrasse 10.

Razgled po svetu.

Viharji na Španskem. Po celi Španiji, osobito v severnem delu, razsajajo silni viharji. Skoraj povsod so pretrgane brzojavne in telefonske zveze, — ker je vihar prevrgel brzojavne droge. V mestu Bilbao je bilo ranjenih več oseb, ker je vihar rušil in razdiral strehe in so kosci padali na tla. Škoda, ki jo je povzročil vihar, je veljkanska.

Velikanski zameti v Severni Ameriki. Po celi Severni Ameriki razsajajo silni viharji in snežni zameti. Stirimilijonsko mesto Novi-Jork je popolnoma pol snežno plastjo, ki je deloma do 28 cm debela. V mestu je v 24 urah izbruhnilo nad 50 požarov. Gašenje je naravnost onemogočeno, ker je v vodovodih zmrznila voda. Mesto je že tri dni brez mleka. Krog 20.000 delavcev ni v stanu, spraviti iz mestaj silne zamete. Ves železniški promet v mestu in okolici je ustavljen.

Iz otroških ust. Desetletni Francek se je bil v počitnicah s svojo materjo peljal na obisk k tleleč stanujočemu staremu očetu. Tu je bilo krasno in veselja lepih počitniških dni ni hotelo biti konca. Ko se je bližal dan slovesa, je stari oče vprašal Franceka, kaj mu pač tu najbolj ugaja. Če dobro odgovori, mu je obljubil svetel goldinar. „Najboljše“ je rekel Francek, „je to, da se tudi pri vas dobi Kathreinerjeva kava. Prav takó, kakor pri nas.“ — „A tako“, je vprašal stari oče, „namuznivši se, „od kje pa to veš in zakaj ti to tako zelo dopade?“ — „O, stari oče“, je zaklical mali navihaneč, „pazil sem: pristna Kathreinerjeva Kneippova sladna kava se dobi samo v modro-belih zavojih s sliko župnika Kneippa, kakoršne imate v kuhinji. In potem, saj vendar ne diši nič boljše, kakor Kathreinerjeva z mlekom. Nanjo se vedno ves dan veselimo.“ — „To je prav“, odvrne dobri stari mož, „in pred vsem: Kathreinerjeva je izredno redilna in zdrava. Odgovor je bil dober in pameten, Francek, tu imaš tvoj goldinar.“

Zračni polet čez Atlantski ocean. Ameriški zrakoplov, s katerim nameravata neki ameriški in neki angleški vojaški pilot preleteti Atlantski ocean, je že skoro gotov. Zrakoplov ima obliko torpeda, in je ovit v ovoj, ki drži vodo, tako da v sili lahko še tudi plava. V tem slučaju se mu lahko odvzamejo i peroti. Motor ima 200 konjskih sil in doseže zrakoplov hitrost 100 kilometrov na uro. Zrakoplov se bo dvignil do 3000 metrov visoko in bo preletel v tej-le višini Atlantsko morje.

Za smeh.

V p r a š a n j e.

— Povej mi, Gizela, ali se ti bolj dopade gospod s črnimi ali rujavkastimi brkami?

— Meni je vse eno, samo da le ni obrat!

I z s t a r i h, d o b r i h č a s o v.

Prvi vojak: „Čemu pa še ni spregovoril danes naš stotnik besedice s teboj?“

Drugi vojak: „Včeraj sem mu stopil pri paradi trikrat na kurja očesa!“

Listnica uredništva.

Gg. A. K. in K. K.: Hvala lepa, pride.

Sirolin "Roche"

olajšuje in ozdravlja bolezni na prsih, kašelj, katar, influenco in neduho.

V izvornih zabojčkih po K 4.— se dobi v vseh lekarnah.

Važen oglas Slov. Straže. Čitajte!

V današnjih težavnih razmerah zamere obogateti le s srečko!

Turška srečka

je v to svrhu prva in najpriporočljivejša srečka, ker ima šest žrebanj vsako leto, ker znašajo glavni dobitki vsako leto 400.000, 400.000, 400.000, 200.000, 200.000, 200.000, 200.000 zlatih frankov. ker vsake srečke mora zadeti najmanj 400 frankov. ker je tedaj za njo izdan denar varno naložen kot v hranilnici, ker igra že dolgo vrsto let in obdrži kupec po izplačilu kupnine trajno igralno pravico brez vsakega nadaljnjega vplačevanja, ker znaša mesečni obrok samo 4 K 75 v. in ker zadobi kupec še po vpločilu prvega obroka izključno igralno pravico.

Prihodno žrebanje se vrši dne 1. aprila 1914.

Ena turška srečka in ena srečka italjanskega rdečega križa z 10 žrebanji vsako leto, na mesečne obroke po samo 6 kron.

Pojasnila daje in naročila sprejema za Slov. Stražo g. Val. Urbančič, Ljubljana 4. Sprejmejo se marljivi sodelavci pod ugodnimi pogoji.

Priporočam se Vam za nakup

Precizijske ure!

Lastna tovarna!

Rafael Salmič Celje Nar. dom

to je največja in najcenejša razpošiljalnica ur, zlatnine, srebrnine in optike. Slovenci! Zahtevajte veliki cenik, dobite ga zastoj in pošiljate prosto. Svetovna trdka. Na tisoče zahval.

Sobarica, priprosta, že v letih, z dobrimi spričevali, se išče do 15. marca. Kje, pove upravništvo lista. 19

Golšča in debeli vrat

se odstraniti na prav zanesljiv način brez joda, brez medicine že v nekaterih dneh. Pišite na: „Paracesus“ kem. labor. Šternberg Moravsko. Pismu priložite dve znamki po 10 vin. 228

Trafika in trgovina!

Pri farni cerkvi, 2 uri od Maribora, ob okrajni cesti, v obljudenem kraju, se v hiši, kjer je sedaj trgovina z mešanim blagom in dobro idoča trafika, da ta prostor s trafiko in stanovanjem s 1. aprilom t. l. kakemu trgovcu v najem. Prostor bi bil pripraven tudi za kakega obrtnika. Natančneje pove upravništvo Slov. Gosp. pod šifro „Trafika št. 79“.

Prva južnoštajerska vinarska zadruga v Celju.

Zadruga ima v zalogi vsakovrstna bela in rdeča zajamčeno pristna južnoštajerska namizna vina najboljše kakovosti po zelo nizkih cenah.

Čisto posebno pa še opozarja na sortimentna fina vina v buteljkah.

Zahtevajte cenike! Prepričajte se s poskušnjo! Obiščite naše kleti!

Gostilničarji! Ogibljite se brezvestnih tujih agentov, ogrskih in laških vinotrzcev in naročajte vino pri domačem podjetju južnoštajerskih vinogradnikov.

30.000 parov čevljev

razprodam vsled preobite zaloge le za tovarniško ceno, dokler bo kaj zaloge. Nudi se torej najboljša prilika vsakemu naročniku, da si nabavi po ceni dobre čevlje. Razpošiljam visoke čevlje na zadrgo za moške in ženske eleg. fazone iz črnega trpeznega usnja z močnimi podplati kakor kaže slika, ducat za K 60.—, za par K 55.—. Ženski zimski suknjeni čevlji obšiti z usnjem in močnimi podplati zelo tople podloženi ducat za K 65.—, par za K 6.—. Trpežni vojaški čevlji za hribolazce iz najboljšega surovoga usnja popolnoma okovani, ducat za K 95.—, par za K 9.—. Prvovrstni lakasti čevlji za moške K 10.—, za ženske K 8.50. Lastni izdelek v že 30 let obstoječi tovarni. Kot mera zadostuje številka ali dolgot v centimetrih. Zamena dovoljena. Razpošilja po povzetju: I. že 30 let obstoječa tovarna čevljev, J. Vašatko, mesto Ždar, Morava N.

Trgovina s špecerijo in z deželnimi pridelki:**Franc Kolenc Celje, Narodni dom.**

Razpošilja pravi ruski čaj 1 kg po K 4.50 in višje.

Kupuje oves, fižol, suhe gobe in druge pridelke. Ima veliko zalogo pristne domače slivovke, brinjevca in konjaka.

Sprejme zdravega učenca poštenih starišev z dobrim šolskim spričevalom.

Naznanilo.

Zavod šolskih sester v Mariboru naznanja, da se III. 3mesečni tečaj za kuho in gospodinjstvo začne 15. aprila ter vabi dekleta, ki žele v tej stroki izobrazbe, da se udeležijo pouka. Vse, kolikor jih je bilo doslej v šoli, so prav zadovoljne, ker so se v kratkem času veliko naučile. Pouk je v slovenskem in nemškem jeziku. Natančneje pojasnila daje vodstvo zavoda v Mariboru. 16

Manjše kmečko posestvo s hišo in 2—6 oralov zemlje se išče v mariborski okolici v najem. Ponudbe na upravništvo „Straže.“

Darujte za Slov. Stražo!

Dr. Viktor Kac, zobozdravnik, in Ana roj. Bernardi kot stariši, Anica, Rudi, Leo in Bernardina kot bratje, oziroma sestre naznanjajo s tem v svojem in v imenu vseh sorodnikov pretresljivo vest, da je Vsemogočni danes ob pol 7. uri zjutraj k sebi poklical iskreno ljubljenega sina, oziroma brata

Viktorja Kac,

stud. gym.

po kratki, mučni bolezni in po sprejemu svetih zakramentov za umirajoče v nežni starosti 11 let.

Telesni ostanki našega dragega ljubljence se bodo v soboto, 7. marca 1914 ob 4. uri popoldne pri hiši žalosti, Tegetthoffova ulica 22 slovesno blagoslovili ter na mestnem pokopališču začasno položili k večnemu počitku.

Sv. maša zadušnica se bode služila v ponedeljek, dne 9. marca 1914 ob 9. uri v frančiškanski cerkvi v Mariboru.

Maribor, dne 5. marca 1914.

Mestni pogrebni zavod.

Trgovina z špecerijskim blagom

Solidna postrežba.

Trgovina z moko in dežel. pridelki

Ivan Ravnika, Celje, Graška ul. 21.

Po prepričanju mora vsak pripoznati, da imam zanesljiva kaljiva semena, n. pr. jamčeno domačo deteljo, nemško deteljo, peso, rumeno in rudečo, travo, sploh vsa poljska semena, kakor tudi vrtna in cvetlična semena o o o o od znane trdke Mauthner. o o o o

Glavna zaloga vrvarskega blaga

Vedno sveže žgana kava.

Glavna zaloga oljnatih barv

Vabilo**redni občni zbor**

Posojilnice na Vranskem

r. z. z. n. z.

ki se vrši v nedeljo, dne 15. marca 1914 ob 3. uri popoldne v zadrugi pisarni na Vranskem, h. števil. 82.

DNEVNI RED:

Poročilo načelnstva in nadzorstva.

Potrjenje računa za leto 1913.

Razdelitev čistega dobička.

Volitev načelnstva in nadzorstva.

Slučajnosti.

Načelnstvo.

Pohištvo razpošilja na vse strani trgovina s pohištvom **KARL PREIS, MARIBOR, Stolni trg 6.**

Največja in najcenejša razpošiljalnica za pohištvo in posteljno blago.

Navadno pohištvo od K 100. Pohištvo iz trdega lesa od K 200. Popolna oprava za reveste od K 120—5000 K. Popolna kuhinska oprava od K 40—120 K. Za spalnice, jedilnice, gosposke sobe in salone iz orehovega, hrastovega, bukovega lesa iz mecesna in javorja, iz mahagonijevega in iz palisandrovega lesa v bogati izbiri po zelo nizkih cenah. Razni posamezni deli posebno poceni. Posebni oddelek za pohištvo iz železa, medenine in tapetiranega pohištva. Sloboden nakup. Slobodno na ogled.

Ilustrovani ceniki brezplačno!

Trgovsko-obrtna kreditna zadruga v Celju

registrovana zadruga z omejenim jamstvom

sprejema hranilne vloge od vsakega, je li član zadruge ali ne in jih obrestuje po

5%

Rentni davek plačuje zadruga sama; prevzame obrtne in trgovske račune v inkaso in iztirjanje, daja predjume eskontuje menice ter izpeljuje sploh vse denarne manipulacije po najkulantnejših pogojih.

**Otroci bisplohne
smeli piti zrnate
kave, temveč le
dobro mleko
s Kathreinerjevo
Kneippovo
sladno kavo.**

Če se pije gorka ali mrzla, vselej je
Kathreinerjeva popolnoma neškod-
ljiva, ugajajoča in spriča **svoje**
priloge iz najboljšega
slada jako krepilna.

**Vprašajte, prosim,
o tem Svojega
hišnega zdravnika.**

KDOR
je s svojim
želodcem
in črevom
nezadovoljen
jemlje naj **redno** nekaj časa
D med Trauba želodčni prašek

GASTRICIN

Učinek presenetljiv
Dobi se v vseh apotekah.
Velika skatija stane 3 Kr.
GLAVNA ZALOGA:
Sternapoteka, Dunaj, IV.
Favoritenstrasse 25.
Prospekti gratis in franco.
Zdravilni dobi za
poskušajo GASTRICIN
brezplačno

V Mariboru se dobi v lekarnah:
Fr. Prullja, E. Taboraky-a nasl.
Wolf-, Al. Sirak-a, V. Savost-a in
V. König-a.

Mala biblioteka
za bogoslovce se proda,
dogmatični in moralni auk-
torji, med drugim tudi „Vo-
ditelj“ od 1902-1909 let., za
več kot polov čne cene 10%
čiste kupnine je določ nih za
Slovensko Stražo. Cena 60
kron. Več v upravnishvo te-
ga lesta 226

Kupim neposredno vsako
množino rumene-
ga voska in voščin po najboljši
ceni Avg. Günther, belilnica voska
na paro v Slovenjgradcu. 13

Ure
Točna postrežba
Dobro. Po ceni

Velika zaloga ur, dragoco-
nosti, srebrnine in optičnih
stvari po vsaki ceni.

Tudi na obroke! Ilustrov ceniki
zastonj. Gramofone od 20-200 K.
Niklasta remat.-ura K 3:50
Pristna srebrna ura K 7—
Original omega ura K 18—
Kuhinjska ura K 4—
Budilka, niklasta K 3—
Poročni prstani K 2—
Srebrne verižice K 2—
Večletna jamstva,

Nasl. Dietinger
Theod. Fehrenbach
urar in očalar
Maribor, Gosposka ulica 26
Kupujem zlatnino in srebro.

Kdor je protin in revma-
tizem že vse poskusil brez
uspeha, naj poskusi
še naš rastlinski čaj, ki pre-
senetljivo učinkuje. Pije se
kakor ruski čaj. Zavitek 5 K,
pol zavitka 3 K 50 v. Karel
Jilek Sternberg, Moravsko.

Absolutno pristno vino.

Kmetijsko društvo v Vipavi Kranjska oddaja vsled
priporočila knezoškofijskega ordinarijata v Ljubljani
pristna bela mašna in namizna vina po zmernih
cenah postavljena na postajo Ajdovščina. Kleti nad-
zoruje vipavski dekan. V zalogi je tudi pristni tro-
pinovec. Sprejmejo se zanesljivi zastopniki za raz-
prodajo vina.

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Vsaka ura 14 dni na poskušnjo.

Se pošilja samo proti povzetju, Po 14 dneh
se na želje denar vrne.

Velik cenik brezplačno.
(Jamstvo 3 leta.)

14 karatni zlati prstani	4—
14 karatne zlate ure za gospode	40—
Srebrne ure	K 6:50
Srebrne ure s 3 srebrnimi pokrovi	9:50
Pristne tula ure dvojno pokrovo	18—
Ploščnate ure iz kovine	6—
Srebrni pancer-verižice	2—
14 karatne zlate verižice	20—
Amerikanske zlate double-ure	10—
Goldin Roskopf ure	4—
Prave železničarske Roskopf-patent.	
Prava nikeln. točno na min. idoče	K 5—
14 karatne zlate ženske ure	19—
Viseče stenske ure na nihala	10:80
Kuhinjske ure	2:40
ke	8—
ezvojnim p zvoncem	8:50

A. Kiffman, Maribor M. 49
Velika tovarniška zaloga ur, zlat ine in srebrnina.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Koroška ulica 5. — V lastni hiši.

Opremljena z najboljšimi stroji, z lastnim električnim obratom, najnovejšimi črkami in čedalimi obrobki, sprejema vsa v tiskar-
sko stroko spadajoča dela kakor: časnike, knjige, brošure, stenske in druge koledarje.

Za vlož. župniške urade spovedne in misijonske listke z črnim, rdečim ali modrim tiskom,
uradne zavitke z natisom glave ter razne oznanilne napise. Za slavne občinske, šolske in
druge urade: uradne zavitke, oznanila, napise, razglase, plačilne predpise, prejemna potr-
dila itd. Za obrtnike in trgovce: pisma, zavitke, okrožnice, račune, opomine, menjice, ce-
nike, dopisnice, naslovnice, letake in lepake s črnim in drugobarvnim tiskom. Za posojilnice,
zadruga in društva: pravila, zapisnike, pristopnice in sprejemnice, letna poročila, računsko
zaključke, društvene znake, vabila k prireditvam in sejam, dnevne sporede in drugo.

Za krčmarje in prireditelje veselja: jedilnike, vabila na ples, ljudske veselice tombole itd.,
plesne rede, vstopnice, različne napise itd. Za posameznike: vizitke, naslovnice, poročnice,
parte in žalostinke v najljepši opravi. — Diplome za častne ude društev in častne občane v
različnih okraških in z modernimi okvirji po jako nizkih cenah.

00000 Vsa naročila se izvršijo ceno in točno. 00000

Ljudska hranilnica in posojilnica v Celju v lastni hiši

obrestuje hranilne
vloge po

5%

(Hotel „Pri belem volu“) v Celju, Graška cesta šte. 9
prvo nadstropje

od dne vloge do dne vzdiga

počenši s 1. januarjem 1913. Rentni davek plačuje posojilnica sama.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru v lastni hiši

Hranilne vloge se sprejemajo od vsakega in se obrestujejo: navadno po 4 1/2%, proti trimesečni odpovedi po 4 1/2%. Obresti se
pripisujejo h kapitalu 1. januarja in 1. julija vsakega leta. Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotov denar, ne da
bi se njih obrestovanje kaj prekinilo. Za nalaganje po pošti so pošt. hran. posoj. (97.078) na razpolago. Rentni davek plača posojilnica sama.

Posojila se dajejo le članom in sicer: na vknjižbo proti pupilarni varnosti po 5%, na vknjižbo sploh po 5 1/2%, na vknjižbo in
poročstvo po 5 1/2%, in na osebni kredit po 6%. Nadalje izposojuje na zastavo vrednostnih papirjev. Dolgove pri
drugih denarnih zavodih prevzame posojilnica v svojo last proti povrnitvi gotovih stroškov, ki pa nikdar ne presegajo 7 kron. Prošnje
za vknjižbo dela posojilnica brezplačno, stranka plača le koleke.

Uradne ure so vsako sredo in četrtek od 9. do 12. ure dopoldne in vsako soboto od 8. do 12. ure dopoldne izven praznikov. V
uradnih urah se sprejema in izplačuje denar.
Pojasnili se dajejo in prošnje sprejemajo vsak delavnik od 8. do 12. ure dopoldne in od 2. do 5. ure popoldne. Posojilnica ima tudi na razpolago domače hranilne nabiralnike.

Stolna ulica šte. 6 (med Glavnim trgom in stolno cerkvijo).